

SKAK

NR. 10

65. ÅRGANG

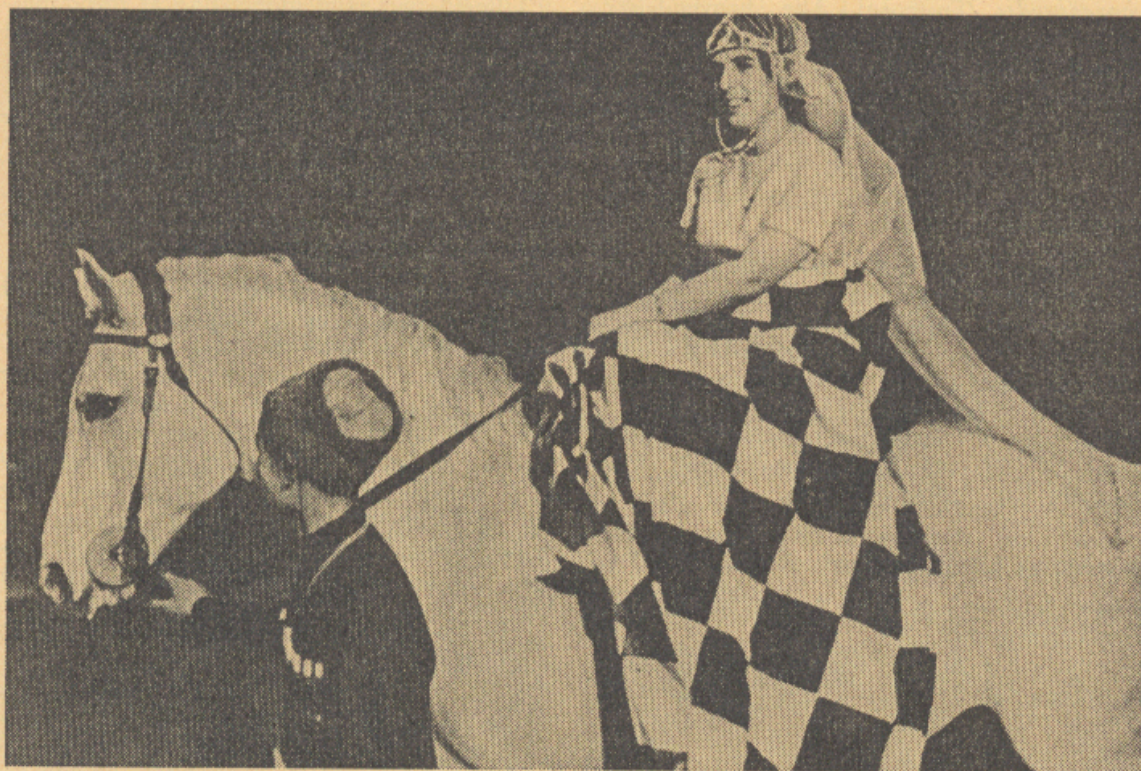
OKTOBER 1969

KR. 3,00

incl. moms

BLADET

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

Nona Gaprindaschvili, Sovjetunionen, har med held forsvaret sin verdensmestertitel ved at vinde udfordringsmatchen mod Alla Kuschnir, ligeledes Sovjetunionen, med 8½-4½. Her ses Nona ved en sportsfestival i Tiflis.

INDHOLD

Nordisk turnering 1969 – Junior-VM – Studenter VM – Castlebarturneringen 1969

Petrosjan-Spasski – VM for damer 1969 – En ny variant i Spansk

Slutspil fra studenterolympiaden – Personlige oplevelser i »Aros« – Litteratur – Skoleskak

Problemskak – Korrespondanceskak – Nyheder

NYHEDER

Ændringer til klubfortegnelsen

1. *hovedkreds*: Herlevs nye formand: Ebbe Tjørnhøj-Thomsen, Våbenstedvej 15, 2730 Herlev. Tlf. (01) 91 21 65.
Nærum Skakklub har ændret navn til: Sølle-rød Skakklub (Søl. S.).
2. *hovedkreds*: Korsørs nye formand: P. Mørup, Gunversvej 12, 4220 Korsør. Tlf. (03) 57 06 22 kan benyttes.
Vordingborgs nye formand: Ib Højlund, 4773 Stensved.
Næstveds nye formand: Ove Mortensen, Aaderupvej 4, 4700 Næstved. Tlf. (03) 72 63 66.
5. *hovedkreds*: Vardes nye formand: Niels-Åge Kristensen, »Havehuset«, Østervold 28, 6800 Varde.
Sct. Jørgen: Herman Dam flyttet til: Frø-lundsvej 13, 7500 Holstebro.
6. *hovedkreds*: Trøjborg: Alle henvendelser rettes til: Aksel Kramer jun., Vorbjergbak-ken 14, 8240 Risskov.
Vejlby-Risskovs formand: Troels Møller, Gurre Søvej 12. Tlf. (06) 17 76 41.

R. F.

Divisionsturneringen

Turneringshæftet tilsendes portofrit mod indbetaling af kr. 2,00 til Skakbladets Ekspedition, Akademihaven, 4180 Sorø. Giro 2 08 01.

Resultaterne (også enkeltmands-) tilsendes efter hver runde til alle interesserede mod indsendelse af 7 frankerede (30 øre) kuverter – skriv adresse på! Helst tryksagskuverter mindstemål 16×24 cm). Til Andreas Lund, Ved Østerberg 17/2, 2600 Glostrup.

Et savn er afhjulpet!!

Mange klubformænd har i årenes løb efterlyst æresmedlemsdiplomer.

Unionen har nu ladet fremstille meget smukke diplomer med flerfarvet tryk. Format A 4-dobbelt. Pris pr. stk.: kr. 5,00 incl. moms!

Vore mange turneringsledere har tilbragt mange timer med at fremstille turneringstavler til ophængning.

Nu foreligger de trykt i stort format, ca. 47×80 cm. Indtil 9 runder – 36 deltagere. Monradssystemet. Pris for 5 stk.: kr. 11,25 incl. moms.

Såvel æresmedlemsdiplomer som monradtavler kan fås i Skakbladets ekspedition samt i SKAKHUSET og Axel Nielsens skakforlag!

Indbydelse til Ringsted-turneringen 1969

Skakklubben af 1927, Ringsted, indbyder her-ved til enkeltmandsturnering på Valdemarsko-

len i Ringsted søndag den 9. november 1969 kl. 9,00.

Turneringen er delt i mester-, 1., 2. og 3. klasse. Der spilles efter Monrads system med 5 runder.

Betænkningstiden er 1/2 time til hver spiller til hele partiet, i alt 1 times spilletid pr. runde.

Spilletid: Åbning af turneringen kl. 9,00, 1. runde kl. 9,15–10,15, 2. runde kl. 10,45–11,45, 3. runde kl. 13,00–14,00, 4. runde kl. 14,30–15,30, 5. runde kl. 16,15–17,15. Afslutning og præmieuddeling kl. 18,00.

Turneringsindskud: 25,- kr. for mesterklas-sen, 20,- kr. for 1. klasse og 15,- kr. for 2. og 3. klasse.

Præmier: 75 % af turneringsindskuddet vil blive uddelt som kontante præmier. Desuden udsættes der en ærespræmie til nr. 1 i hver klasse. Herudover er der en vandrepræmie til M.-klassen. Denne skal vindes tre gange i træk eller fem gange i alt, før den er vundet til ejen-dom.

Turneringsreglement vil blive fremsendt efter tilmelding.

Tilmeldinger samt indbetaling af turnerings-indskud bedes så vidt muligt sendt klubvis til Jørn Hansen, Sct. Gertrudsvej 3, 4100 Ringsted, pr. postanvisning eller anbefalet brev. Fore-spørgsler: Tlf. (03) 61 34 35. Sidste frist for tilmeldinger 31. oktober 1969.

Skakklubben af 1927 Ringsted.

Stormesterturnering i Århus i 1970?

Dansk Skak Unions 6. hovedkreds håber at få verdenseliten med til en international skaktur-nering i Århus, hvor Danmark bl. a. bliver re-præsenteret med stormesteren Bent Larsen, der er nr. 3 på verdensranglisten. I september hol-des verdensforbundets skakolympiade i Tysk-land, og skakunionen håber, at det bliver muligt at få skakberømthederne til at tage det korte trip til Danmark, når olympiaden er slut.

En international turnering af tilsvarende for-mat, som den påtænkte turnering i Århus, har kun én gang tidligere været holdt i Danmark, og det var da Københavns Skakforening i 1965 fyldte 100 år.

Udgifterne til den store skaktturnering, der vil vare 15 dage, er beregnet til 76.000, og ma-gistraten i Århus har besluttet at indstille til byrådet, at byen betaler halvdelen, 38.000 kr.

Efter DEMOKRATEN 10/9 1969.

Indbydelse til Præstø amts enkeltmandsturnering 1969/70

Præstø amts enkeltmandsturnering spilles i Tappernøje Forsamlingshus følgende datoer: 4/11–18/11–9/12–6/1–20/1 og 27/1 og slutter søndag den 15/2.

Turneringen er åben for alle medlemmer af Dansk Skak Union, og spilles efter Monrads system over 7 runder – der spilles i 1.–2.–3.–4. klasse. Indskuddet er 25, 20, 20 og 10 kr.

Fortsættes side 245

SKAKBLADET

Oktober 1969 . Nr. 10 . 65. årgang . Redaktion: Hans Rasmussen
Medlemsblad for Dansk Skak Union

Lidköping 1969

23. juli-4. august

Landsholdsklassen		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Pts.	Nr.
1. O. Jakobsen, Danmark	(5)	-	1	1	1	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	11 1/2	I
2. U. Andersson, Sverige	(7)	0	-	1/2	1	1/2	0	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	9	II-III
3. H. Westerinen, Finland	(10)	0	1/2	-	1/2	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	9	II-III
4. F. Thorbergsson, Island	(4)	0	0	1/2	-	1	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1	8 1/2	IV-VII
5. D. Drimer, Rumænien	(6)	0	1/2	1	0	-	1	0	1/2	1/2	1	1	1	1	1	8 1/2	IV-VII
6. R. Hoen, Norge	(12)	1/2	1	1	1/2	0	-	0	1	1	0	1	1	1/2	1	8 1/2	IV-VII
7. S. Hamann, Danmark	(13)	1/2	0	0	1/2	1	1	-	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	8 1/2	IV-VII
8. D. Gliksmann, Jugoslavien	(8)	1/2	1/2	0	0	1/2	0	1/2	-	0	1	1	1	1	1	7	8
9. D. de Lange, Norge	(1)	0	0	0	1/2	1/2	0	0	1	-	1	1/2	1	1/2	1	6	9-10
10. R. Martens, Sverige	(14)	0	1/2	0	0	0	1	1/2	0	0	-	1	1	1	1	6	9-10
11. Å. Olsson, Sverige	(2)	0	0	0	1/2	0	0	0	0	1/2	0	-	1	1	1	4	11
12. B. Sígurjónsson, Island	(11)	0	0	0	0	0	0	1/2	0	0	0	0	-	1	1	2 1/2	12
13. A. Lahti, Finland	(3)	0	0	0	0	0	1/2	0	0	1/2	0	0	0	-	1	2	13
14. F. Sämisch, Vesttyskland	(9)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	14

Lodtrækningsnummer er anført i parentes.

Nordisk turnering 1969

Landsholdsklassen Af Ole Jakobsen

Det var oprindelig meningen, at årets nordiske turnering, som blev spillet i Lidköping i Sverige, skulle have været en Ila turnering og således have givet de nordiske spillere lejlighed til at erhverve en international mestertitel. Da turneringen skulle starte, var imidlertid kun et meget ringe antal af de inviterede udlændinge ankommet, det strømmede ind med afbud, og arrangørerne var i alvorlige vanskeligheder. Skulle man tage chancen og begynde, mens man forsøgte at skaffe nogle titelholdere, eller skulle man sætte deltagerantallet ned til tolv for i det mindste at få en Iib turnering? For at få afgjort disse spørgsmål, foretog man en afstemning blandt de tilstedeværende deltagere. Resultatet blev, at man satte svenske ind på de tomme pladser, idet det dog i mellemtiden var lykkedes at få fat i en jugoslavisk international mester, nemlig Gliksmann.

Første runde blev spillet efter den oprindelige lodtrækning beregnet til 16 deltagere, derefter ændrede man opstillingen, således at rundeskemaet også kunne følges med kun 14 deltagere ud fra den betragtning, at man måske kunne skaffe endnu et par titelholdere. Det kunne man dog ikke, og efter et par da-

ges forløb blev det klart, at turneringen var på tretten runder. Som udlænding undrede man sig over, at de to svenskere, Rolf Martens og Ulf Andersson, først skulle møde hinanden i sidste runde.

Som det fremgår af turneringsskemaet, så blev turneringen en stor triumf for undertegnede. Både hvad resultatet og partier angår er det min hidtil bedste turnering. Det var min hensigt at spille betydeligt skarpere, end jeg havde gjort i danmarksturneringen og omkampen med Mogens Moe, og jeg tog de risici, der skal tages, hvis man vil vinde partier. Jeg stod til tab to gange, men heldigvis i komplicerede stillinger, og jeg slap med skrækken. Det må endvidere bemærkes, at jeg vandt over Drimer uden kamp. Jeg skal ikke trætte læserne med denne beklagelige episode, men blot udtrykke min store irritation over de svenske lederes vege holdning. Selv om turneringslederen havde erklæret partiet vundet for mig og havde slået resultatet op på tavlen, så tillod man sig at sige til pressen, at partiet alligevel skulle spilles, og man forsøgte at overtale mig til at spille partiet på trods af, at jeg utvetydigt havde nægtet at beskæftige mig mere

med sagen. Først efter næstsidste runde kom sagen for turneringskomiteen, der gav turneringslederen medhold.

Til slut lidt om de andre deltageres præstationer. Svenskerne er med rette stolte over deres nye talent, den 18-årige *Ulf Andersson*, der delte det svenske mesterskab med Åke Olsson og Börje Jansson, og som klarede sig godt i denne turnering. De er så stolte af ham, at man må se på hans videre udvikling med dyb bekymring. Man må håbe for ham, at han har den karakterstyrke og selvkritik, der er nødvendig for at modvirke den svenske presses lokalpatriotiske opsætning og vurdering af hans præstationer. *Westerinen* spillede, som han plejer, d.v.s. kompromisløst og opfindsomt. Efter en uheldig start kom han godt i gang, men var til gengæld meget heldig mod Hamann, der i dette parti i nogen grad tabte gnisten. *Hoen* spillede godt, indtil han helt unødigt tabte til Martens. *Thorbergsson* spillede også udmærket, og tabte helt uden grund til Ulf Andersson, men vandt dagen efter over Drimer, der så blev syg og ikke mødte til partiet mod undertegnede, hvorefter han fik et nul, da han ikke ville have læge og ikke ville på hospitalet. *Sämisch* har vel for sidste gang spillet i en international turnering. *Gliksmann* skuffede, han var ellers en af favoritterne, men ankom jo også med én dags varsel. Af den nordiske elite manglede kun B. Larsen og Olafsson.

4733

Ben-Oni

Hvid: *Ole Jakobsen*, Danmark.

Sort: *Westerinen*, Finland.

1. runde

1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, b5?!

Westerinen spiller skarpt på gevinst. Han har også revanche til gode for to nederlag.

4. cxb5, a6 5. bxa6, Lxa6 6. Sc3, g6.

Nu begynder det at ligne Kejsergambit, men hvid spiller naturligvis ikke e4. Tabet af rokaden er til at bære, men det er vigtigt, at sort ikke vinder herredømme over feltet d3.

7. g3, Lg7 8. Lg2, 0-0 9. Sf3, d6 10. 0-0, Sbd7 11. Dc2, Db6 12. Tb1?

Hvid har jo en bonde mere og begår den sædvanlige fejl: at spille for sorgløst. Efter 12. Td1! står hvid efter min mening til gevinst. Sort har ikke det sædvanlige modspil med c4, og hvid fortsætter med Tb1 og b3. Partiet udvikler sig nu efter teksttrækket, som man kan forvente, d.v.s. jeg kan ikke omstille mig og kommer ret hurtigt i tabsstilling. Utallige partier er gået tabt på den måde. Noget af det sværeste i skak er at omstille sig til en ny situation, især når man bevarer sin materielle fordel.

12. —, Db7!

12. —, Lc4 besvares med 13. Sd2, Lxa2 14. Ta1, og hvid vinder.

13. Lg5.

Det naturlige 13. Td1 besvares stærkt med 13. —, Lc4!, f.eks.:

a) 14. Sd2, Lxa2 15. Ta1, Lxd5! med gevinststilling for sort.

b) 14. b3, Lxd5 15. Sxd5, Sxd5, og hvid kan ikke udnytte bindingen.

Ingen af disse varianter giver hvid modchancer og må derfor forkastes.

13. —, Sb6!

Efter 13. —, Lc4 14. Sd2, Lxa2 15. Ta1, Lxd5 16. Sxd5, Sxd5 17. Lxe7 klarer hvid sig.

14. Lxf6.

Et uskønt træk, men 14. Tfd1 kan besvares med både 14. —, Lc4 og 14. Sfxd5. Hvid står dårligt, og det drejer sig om at komplicere stillingen mest muligt. For at udnytte teksttrækket må sort i det følgende afbytte sin stærke løber på g7, og det er jo ikke sikkert, at han har lyst til det.

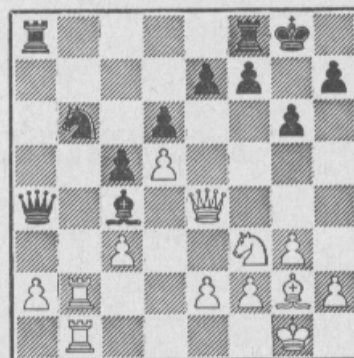
14. —, Lxf6 15. Tfd1, Lxc3!

Undgår den lumske fælde 15. —, Lc4 16. b3, Lxd5 17. Sxd5, Sxd5 18. Sg5!!, e6 19. Se4, Le7 20. Sc3.

16. bxc3, Lc4 17. Tb2, Da6! 18. De4.

Hvad ellers?

18. —, Da4! 19. Tdb1.

19. Tbd2, Lxa2 20. Dxe7, Sc4 er håbløst, og 19. T1d2, Lxd5 duer heller ikke.

19. —, Sxd5?

Efter dette tilsyneladende gode træk kan sort ved omhyggeligt spil holde remis! I diagramstillingen kan sort antageligt vinde partiet med 19. —, Lxd5, f.eks.: 20. Dxe7, Sc4 21. Sg5 og nu hverken 21. —, Sxb2 22. Lxd5 eller 21. —, Lxg2 22. Tb8!!, men 21. —, Tae8, og sort vinder.

Efter sit fine spil havde Westerinen ærligt fortjent at vinde dette parti, men det går ikke altid efter fortjeneste her i verden!

20. Sd2!

I det følgende sker det mærkelige, at hvid bliver presset længere og længere tilbage, hvorefter sort tvangsmæssigt taber en kvalitet!

20. —, Lxa2.

Eller 20. —, Sxc3 21. Dxc4, Sxb1 22. Lx a8.

21. Ta1!

21. Txa2, Dxe4! 22. Lxe4, Txa2 går jo ikke.

21. —, Sxc3 22. De3!!

Tilsyneladende kan hvid vinde officer med 22. Dxa4, Txa4 23. Tc2, da 23. —, Sxe2† 24. Kh1! vel er i underkanten for sort, selv om han har tre bønder. Sort kan imidlertid vinde partiet med 23. —, Lb1!! 24. Txb1, Sxb1 25. Txb1, Ta1 26. Tb2, c4! 27. Le4, c3 28. Tb3, Tc8 29. Lc2, Ta2 30. Sa3, Ta8.

22. —, Dd4.

Sort har ikke bedre. F.eks.: 22. —, Da3 23. Tb3 eller 22. —, Sd1? 23. Tbxa2, Dxa2 24. Txa2, Sxe3 25. Txa8, og hvid vinder let.

23. Dxd4, cxd4 24. Lxa8, Txa8 25. Se4, Sxe4 26. Tbxa2, Tc8 27. Ta8, Txa8 28. Txa8†, Kg7 29. Kf1, Sc5.

Denne stilling er naturligvis remis, men Westerinen var i alvorlig tidnød og spiller i det følgende meget upræcist.

30. Ta3, e5(?).

Det enkleste er 30. —, h5!

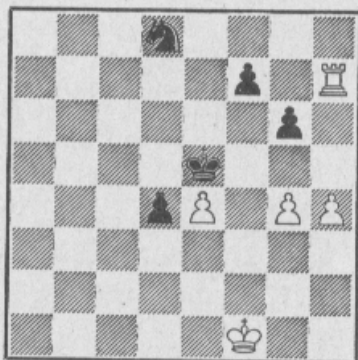
31. Ta8, Kf6(?).

31. —, h5 er stadig godt.

32. g4!, d3 33. exd3, Sxd3 34. Th8, d5 35. Txb7, d4 36. f3, Sf4 37. Th8, Se6?

Efter 37. —, g5 er stillingen sikkert stadig remis.

38. h4, e4? 39. fxe4, Ke5 40. Th7!, Sd8?

Jeg skulle nu gøre hemmeligt træk og var for doven til at regne efter, om 41. h5 vandt direkte. Jeg overbeviste mig om, at på 41. Th8 var Se6 tvunget. Ligeledes troede jeg heller ikke, at sort havde noget bedre end 40. —, Sd8. Der var altså ingen grund til at undersøge, om 41. h5 vandt.

En lille analyse viser, at 41. h5! vinder let, f.eks.: 41. —, gxh5 42. gxh5, Kf6 43. Th8, Se6 44. Tg8!, og bonden går ned.

41. Th8(?), Se6 42. Th7!

42. h5, Kf4! 43. Ke2, Kxg4 duer jo ikke.

42. —, Kf6 43. Ke2, Sf8?

Selv om den sorte stilling er tabt i længden, så er det alligevel utroligt, at en rutineret spiller som Westerinen indlader sig på det følgende helt udsigtsløse bondeslutspil.

44. Th8, Kg7 45. Txf8, Kxf8 46. Kd3,

Ke7 47. Kxd4, Ke6 48. e5, f6 49. ex f6, Kxf6 50. Kd5, Ke7 51. Ke5, Kf7 52. Kd6, Kf6 53. g5†, opgivet.

På 53. —, Kf5 afgør 54. Ke7 og ellers vinder hvid ved at holde oppositionen. Et indholdsrigt kampparti!

4734

Siciliansk

Hvid: Drimer, Rumænien.

Sort: Hamann, Danmark.

5. runde.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Le2, e5 7. Sb3, Le7 8. 0-0, 0-0 9. a4, b6 10. Le3, Lb7 11. Sd2.

Den hvide opstilling er ikke egnet til at stille sort alvorlige problemer, men er nærmest lidt fidusagtig! Hvis sort nemlig nu spiller 11. —, d5 følger 12. exd5, Sxd5 13. Sxd5, Lxd5 14. Sc4! med fordel for hvid.

11. —, Sbd7 12. f3, d5! 13. exd5, Sxd5 14. Sxd5, Lxd5 15. Sc4, Le6!.

Dette er bedre end at gå til c6 eller b7, thi efter Le6 står springeren på c4 ikke sikkert, den kan f.eks. angribes yderligere med Dc7 eller Tc8.

16. a5, bxa5! 17. Sxa5, Dc7 18. Dd2, Tfb8!.

Fremtvinger c3, da der foruden truslen på b2 også truer Lb4. Men efter c3 har den hvide springer ingen retrætefelter. Dette viser sig snart at spille en afgørende rolle.

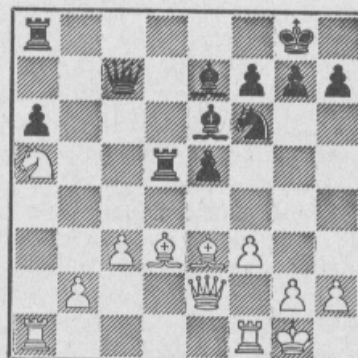
19. c3, Sf6 20. Ld3, Td8 21. De2?

Spillet uden større tænkepause, nødvendigt var Dc2, men De2 ser jo godt ud, da bonden på a6 nu hænger.

Drimer er imidlertid af den type professionel skakspiller som spiller sine partier »med let hånd«. Det skyldes måske, at han spiller så mange turneringer så der ikke bliver så meget energi til de enkelte partier. På grund af stor erfaring vinder han mange partier, men må altså som i dette parti, af og til indkassere et nederlag fordi han ikke orkede at gennemregne en konkret variant.

En af de vigtigste egenskaber for en skakspiller er at kunne gennemregne konkrete varianter.

21. —, Td5!

Nu viser følgerne sig af, at den hvide springer mangler retrætefelter, thi både Sb3 og Sc4 strander jo nu på Txd3! Altså er det følgende træk tvunget.

22. b4, D×c3 23. Lc4?

Nødvendigt var vel 23. Tfd1, idet 23. Lxa6 jo heller ikke går p. g. a. 23. —, Txa6 24. Dxa6, Dxe3† o. s. v. Nu går det helt galt for hvid.

23. —, Txa5! 24. Txa5, Lxc4 25. De1, Dxe1 26. Txe1, Lxb4. Opgivet.

Noter af Svend Hamann.

Det følgende parti er i teoretisk henseende meget betydningsfuldt!

4735 Siciliansk

Hvid: *Ake Olsson*, Sverige.
Sort: *Ole Jakobsen*, Danmark.
6. runde

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Lg5, e6 7. f4, Sbd7?!

Skal man efter dette parti til at spille 7. —, Le7?

8. Lc4!?, b5.

Hvad ellers?

9. Lxe6, fxe6 10. Sxe6, Da5!.

Det er kendt, at 10. —, Db6 11. Sd5! ikke er godt for sort.

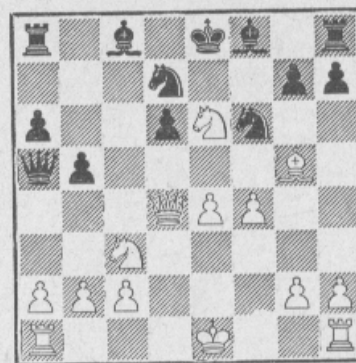
11. Dd4!.

(Se diagrammet)

Meget fint! Og dertil en opdagelse ved bræt-tet. Som sort spiller, får han hurtigt en tabt stilling, men hvis man ønsker at erfare min mening om varianten, så må man spille den mod mig i et vigtigt parti!

11. —, b4 12. Sd5, Sxd5 13. exd5, Sf6 14. Lxf6??.

Det rigtige er 14. Sxg7†!., f.eks. 14. —, Lxg7 15. Lxf6 og to varianter:

Stillingen efter hvids 11. træk.

a) 15. —, 0-0 16. Lxg7, Te8† 17. Kf2, Dc7 18. The1!.

b) 15. —, Lxf6 16. Dxf6, Tf8 17. Dxd6, Dd8 18. Dxb4, Dxd5 19. 0-0.

Hvid vinder i begge varianter. Det var anden og sidste gang, jeg stod til tab i turneringen.

14. —, gxf6 15. Dxf6, Tg8 16. Sg5?.

Nu kan 16. Sxf8 besvares med 16. —, Dxd5!.

Hvids bedste chance er nok 16. 0-0, men jeg er overbevist om, at hvid står til tab, f.eks.: 16. —, Le7 17. Sg7†, Kd8 18. Se6†, Lxe6 19. Dxe6, Tg7, og 19. f5 eller 19. Dh6 kan besvares med Dc5†.

16. —, Dxd5 17. 0-0, Lb7 18. Tf2, Kd7 19. c4!.

Den eneste og også ganske gode chance.

19. —, bxc3 e. p. 20. Dxc3, Df5.

Sort gør klogt i at forhindre Dh3†.

21. Tad1, Le7 22. Sf3.

Truer 23. Se5† efterfulgt af Db3.

22. —, Tgc8! 23. Db3, Lxf3 24. Dxf3, Tab8 25. g3?.

Hvid var allerede i tidnød, og teksttrækket letter sorts opgave betydeligt.

25. —, Tc2 26. Txc2, Dxc2 27. Dg4†, Kc7 28. Te1?, Txb2!, opgivet.

Også efter 28. b3, d5! vinder sort.

Flere partier i næste nummer.

De øvrige klasser Af K. B. Schou

Det er altid med særlige forventninger, man drager ud til Nordisk Skak Forbunds enkeltmandsturneringer, især når den afholdes et sted, hvor man ikke har været før, og også denne gang indfries forventningerne. Byen præsenterede sig som en venlig by med talrige anlæg, parker og andre »grønne områder« med myriader af skønne blomster. Trods sin høje alder har den et moderne præg over sig, bl. a. krydser de fleste gader hverandre i rette vinkler. Dette sidste skyldes nok, at store dele af byen adskillige gange har måttet genopbygges efter store ildsvåder.

Turneringen blev spillet på »De la Gardie-

skolan«, opkaldt efter Magnus Gabriel de la Gardie, herren til »Läckö« slot og byens store velgører, der engang i det 17. århundrede formidlede opbygningen af Nya Staden på vestre bred af Lidan (elven, som byen er opkaldt efter). Det er nye moderne bygninger omgivet af skyggefulde træer, og selv om visse »faciliter« bar umiskendeligt præg af, at det var en skole, havde vi bestemt intet at klage over. Aulæen var som et stort teaterum: landsholdsklassen, dameklassen og mesterklasserne sad på »gulvet«, og 1.-klasserne og juniorklassen sad som en kødrand på »balkonerne« i første og anden sals højde. Diverse klasseværelser var

indrettet til henholdsvis turneringsledelse, presseværelse, skrivestue, analyse- & lyn-rum og – ikke at forglemme – TV-rum, hvor interesse-rede kunne slappe af mellem partierne. Endvidere var der smukt udførte turneringstavler med tydelig skrift, der kunne læses på lang afstand, og med små nationale flag ved hvert navn. I garderoben var der på skranken indrettet et helt lille cafeteria, hvor man kunne få kaffe, te og mange slags »läskdryckor« (inclusive öl), samt diverse småkager og smörgåsar, og man blev betjent af to flinke, søde og meget unge piger, medens et moderligt væsen regerede »omme bagved«. Byen havde også på anden vis vist os sin opmærksomhed, idet stadens bryggeri havde fremstillet et særligt bryg, kaldet »chess-beer«, svarende omtrent til en dansk guldbajer, og med en dertil hørende særlig etiket, der også uddeltes (uden flaske!) som reklame. Endelig havde selveste »Kungliga Postverket« givet tilladelse til anvendelse af et specielt til lejligheden fremstillet poststempel, som blev brugt på den post, der blev nedlagt i en i samme anledning i spillelokalet opstillet postkasse. Alt var således forberedt på bedste måde for os spillere, og at der så alligevel kom uorden i gelederne i begyndelsen, kunne turneringsledelsen bestemt ikke gøre for, der var talrige afbud i sidste øjeblik (eller ligefrem udeblivelser!), og det afstedkom jo talrige rettelser og omplaceringer på de fine tavler, men der kom da skik på det, efter store anstrengelser fra turneringsledelsen. Øverste turneringsleder var den nu 78-årige, men stadig livskraftige *Jacob Ekelund*, min gode ven fra bl. a. Nordisk Turnering i Örebro i 1959, hvor han også var turneringsleder. Om jeg husker ret, fik han dengang en hæderspris eller titel, eller hvad det var, som Sveriges bedste turneringsleder. Med myndighed, erfaring og usvigelig retskaffenhed parret med smidighed og velvilje og støttet af en stab af dygtige medhjælpere fik han det hele til at glide.

De, der kunne afse tid dertil, gjorde ture i den smukke omegn, f. eks. til Kinnekulle på østsiden af Vänern, eller besøgte »Framnäsbadet«, et stort friluftsbad i udkanten af byen ved Vänerns bred.

Alt i alt havde vi således en dejlig ferie, men der spilledes jo også skak, og nogle notater om dette er måske på sin plads. Der var i alt 111 deltagere, og heraf var 24 fra Danmark, fordelt med 2 i landsholdsklassen, 5 i mesterklassen, 2 i dameklassen, 14 i 1. klasse og 1 i juniorklassen.

Jeg forsøger nu et kort referat af danskernes resultater, idet jeg springer landsholdsklassen over (den vil blive refereret af en større kapacitet, end jeg er) og begynder med damerne. Fruerne *Enevoldsen* og *Levald*, der begge har været danmarksmestre i skak for damer, mødte

Dansk Skak Unions emblem i sølv

med nål, knap eller brochenål tilsendes portofrit mod indbetaling af kr. 10,00 på giro 2 08 01 eller ved indsendelse af frimærker.

**Skakbladets ekspedition
Akademihaven, 4180 Sorø**

her lidt stærkere modstand, end de er vant til hjemme fra. *Sirkka-Liisa Vuoren-pää* fra Finland, der flere gange har været nordensmester, måtte denne gang aflevere titlen til svenskeren *Solvejg Haraldsson*, der fik 8½ points af 10 mulige. Vuoren-pää blev nr. 2 med 6½ points. 3. præmie gik til fru Enevoldsen for 4½ points – hun var forøvrigt den eneste, der tog et helt point fra fru Haraldsson – og fru Levald fik 3½ points.

I mesterklassen så vi flere veteraner som *H. Norman-Hansen*, *Hartvig Nielsen* og *Sigfred From*, og de tog alle en præmie. I gruppe 1 blev From nr. 2 kun et halvt point efter vinderen *Allert Kerje* fra Sverige, medens *Hans-H. Vognsen*, Danmark, tog 4. præmie og *Hartvig Nielsen* 5. præmie. I gruppe 2 tog Norman-Hansen en delt 5. præmie.

I 1. klasse gruppe 1 havde vi 6 mand med, og af dem tog *Alfred Andersen* 5. præmie med 6 points, medens *Ib Kayser* delte 7.–8. præmie med 3 andre. I 1. klasse gruppe 2 havde vi 8 mand med, og her må vi først hylde *Poul E. Hansen*, der vandt gruppen suverænt med 7½ points af 9 mulige, derefter gik 2., 3. og 4. præmie til henholdsvis Norge, Finland og Sverige. Nu-fulgte ikke færre end 9 (ni!) mand med 5 points, og de delte 5.–8. præmierne, blandt disse var *Folmer Nielsen*, *J. K. Wester-Andersen*, *E. Sundien* og *N. Kjærulff Jensen*.

Endelig havde vi en enkelt repræsentant med i juniorklassen, men han opnåede ikke placering.

Alt for hurtigt gik tiden, inden man så sig om, var turneringen, og dermed også ferien, forbi, og vi måtte vende næsen hjemefter, men vi var en oplevelse og et minde rigere, og nu glæder vi os til at mødes i Island om 2 år!

Fuldstændig resultatliste følger i næste nr. under *Nybeder*.

Redaktionen af næste nummer slutter den 10. i denne måned

Stockholm 1969

10.-30. august

A-finalen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.
1. Karpov, Sovjetunionen	-	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
2. Adorjan, Ungarn	1/2	-	1	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	0	1/2	1	7
3. Urzica, Rumænien	0	0	-	1	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1	1	7
4. Kaplan, Puerto Rico	1/2	1/2	0	-	1/2	1	1	1/2	1	0	1/2	1	6 1/2
5. Andersson, Sverige	0	1/2	1/2	1/2	-	0	1/2	1	1/2	1	1/2	1	6
6. Neckar, Tjekkoslovakiet	0	1/2	0	0	1	-	1	1	1/2	1/2	1	0	5 1/2
7. Juhnke, Vesttyskland	0	0	1/2	0	1/2	0	-	1	1/2	1	1	1	5 1/2
8. Vogt, Østtyskland	0	1/2	1/2	1/2	0	0	0	-	1/2	1	1/2	1	4 1/2
9. Vujacic, Jugoslavien	0	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	-	1	1	1/2	4 1/2
10. McKay, Skotland	0	1	1/2	1	0	1/2	0	0	0	-	0	1	4
11. Diaz, Cuba	0	1/2	0	1/2	1/2	0	0	1/2	0	1	-	1	4
12. Castro, Colombia	0	0	0	0	0	1	0	0	1/2	0	0	-	1 1/2

B-finalen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.
1. Torre, Filippinerne	-	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1/2	9
2. Bouaziz, Tunis	1/2	-	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1	8
3. Ermenkov, Bulgarien	0	1/2	-	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1/2	1	8
4. Rogoff, U. S. A.	0	1/2	0	-	1	1	1/2	1	1	1	1	1	8
5. Øgård, Norge	1/2	1/2	1/2	0	-	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	5 1/2
6. Ligterink, Holland	1/2	0	1/2	0	1/2	-	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	5 1/2
7. Williams, England	0	1/2	0	1/2	0	1/2	-	1/2	1/2	1	1	1	5 1/2
8. Kristiansen, Danmark	0	0	0	0	1/2	1/2	1/2	-	1/2	1	1	1	5
9. Krotki, Canada	0	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	-	0	0	1	3 1/2
10. Craske, Australien	0	0	0	0	1/2	1/2	0	0	1	-	1	1/2	3 1/2
11. Payhuber, Østrig	0	0	1/2	0	1/2	0	0	0	1	0	-	1	3
12. Green, New Zealand	1/2	0	0	0	1/2	0	0	0	0	1/2	0	-	1 1/2

Slutstillingen mellem de øverste i C-finalen:

1. Sznepik, Polen 8; 2. Sumiacher, Argentina 8; 3. Bellon, Spanien 7 1/2; 4. Moles, Irland, 5. Hug, Schweiz 6 1/2; 6. Macropoulos, Grækenland 6 1/2.

Junior-VM i Stockholm 1969

Af Jens Kristiansen

For nogle år siden fik Lennart Backström og Sixten Nilsson fra det svenske skakforbund ideen til at arrangere en større international turnering som junior-VM i Stockholm og med Sveriges Skakforbund som arrangør. Der har tidligere været afholdt mange store internationale turneringer i Sverige, men alle med private sponsorer. Det hele var sikkert også løbet ud i sandet, om ikke Sveriges nye Skakcenter i Stockholm viste sig at ville stå næsten færdigrestaureret i sommeren 1969, så turneringen kunne afholdes dér. Det lykkedes også svenskerne at få stablet en god og velarrangeret turnering på benene, og de mange »rig-

tige» udlændinge følte sig da også tilpasse i den forholdsvis lange tid (3 uger), som turneringen tog.

Når så mange unge spillere kommer fra så mange forskellige lande (rekord: 37!), er der selvfølgelig altid mange kendte, stærke spillere iblandt, men endnu flere ukendte, stærke spillere. Det kan derfor godt være svært at gøre de forskellige forgrupper lige stærke. I Stockholm så man også, hvorledes i visse af forgrupperne to spillere nærmest kunne vade igennem til A-finalen, mens der i andre af forgrupperne var hård kamp om de forskellige pladser. I de første tre forgrupper var hen-

holdsvis den forsvarende verdensmester Kaplan og tjekken Neckar, skotten McKay (kendt fra junior-DM i Skanderborg 1968) og Karpov samt Ulf Andersson fra værtslandet og Urzica, Rumænien, suveræne, men i forgrupperne 5 og 6 følgende spillere kvalificerede sig efter en meget hård kamp: Juhnke, Vesttyskland, og Vujacic, Jugoslavien, Vogt, Østtyskland, og Diaz, Cuba. I forgruppe 6 spillede den stærke nordmand Leif Øgård meget sikkert i de første fem runder, men i sidste runde, hvor han »bare« skulle slå den svage græker Macropoulos for at indhente Vogt og Diaz, svigtede hans nerver, og han tabte en oplagt gevinststilling. Han kunne sikkert stadig have gjort sig stærkt gældende i B-finalen, men efter denne kolde douche spillede han efter en gang indholdsløs skak 9 af de 11 partier remis. Jeg selv kom i en forholdsvis let forgruppe (måske den svageste!) med følgende spillere: Castro, Columbia, Adorjan, Ungarn, Krotki, Canada, Weber, Luxembourg, og Sumiacher, Argentina. Før starten var vel Adorjan og Sumiacher favorit foran Krotki som outsider, ingen regnede med spilleren fra Columbia, men han overrumplede ganske os allesammen og blev en overlegen vinder. Sumiacher (nr. 6 i det »rigtige« argentinske mesterskab 1968) faldt derimod ganske igennem og blev nr. sidst. Jeg selv havde før turneringen vel nok drømt om en A-finaleplads, men jeg kom hurtigt på andre tanker. I stedet scorede jeg roligt 50 % og kom ind på 3. pladsen.

De fleste eksperter regnede vel Kaplan som klar favorit til sit andet verdensmesterskab, inden finalerunderne startede. Outsiderne var den stærke tjekke Neckar og måske Adorjan og Karpov, men de havde næsten spillet for usikkert i deres forgrupper. Og så ville svenskerne jo gerne omtale deres håb Ulf Andersson som et emne. Og hvad skete så? Karpov slog simpelthen al modstand ned for fode, vandt de første 8 runder, spillede remis mod Adorjan og var verdensmester! 2 runder før afslutningen! At det var rent og skær bluff i forrunderne, hvor han endnu ikke var 100 % sikker på A-finalen inden sidste runde, er selvfølgelig en mulighed. På en delt anden- og tredjeplads kom så Adorjan, Ungarn, og overraskelsen Urzica, Rumænien. Først på fjerdepladsen kom den detroniserede VM Julio Kaplan, Puerto Rico, efterfulgt af Ulf Andersson, der kom godt igen efter en dårlig start med kun ét point af 4 mulige.

Min B-finale var ellers også ret godt besat – favoritter var vel spillere som Bouaziz, Tunis, Ermenkov, Bulgarien, Ken Rogoff, USA, samt Leif Øgård. Men her kom så en af de stærke, ukendte spillere som et lyn fra en klar himmel – Evgenio Torre fra Fillipinerne – og vandt foran Rogoff, Bouaziz og Ermenkov. Jeg selv fik efter en dårlig start med kun 1½ points af 5 mulige kæmpet mig op på en 8. plads med 5 points. Det er vist det, man betegner »et hæderligt resultat«.

C-finalen blev vundet af to af »skuffelserne«

fra forgrupperne: Sznepik, Polen, og Sumiacher, Argentina. Efter turneringen blev »Det uofficielle VM i lynskak for juniorer« afholdt, og her tog Adorjan revanche og vandt foran Karpov, Andersson og Kaplan.

At bestemme den nye juniorverdensmester Anatoly Karpovs spillestil er vanskeligt – han er tydeligvis en fin taktiker, men han spillede ingen smukke angrebspartier i Stockholm – tværtimod var mange af hans partier meget lange og teknisk betonedede.

Det mest typiske er nok sejren over Andersson, Sverige:

4736

Spansk

Hvid: *Karpov*, Sovjetunionen.

Sort: *Andersson*, Sverige.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3, 0-0 8. c3, d6 9. h3, Sa5 10. Lc2, c5 11. d4, Dc7 12. Sbd2, Lb7 13. d5, Lc8 14. Sf1, Ld7(?).

Her er Sc4 mere præcist, for efter 15. b3 at spille Sb6 16. Se3, c4!.

15. b3, Sb7.

Her står springeren ikke nær så godt som på b6.

16. c4, Tfb8 17. Se3, Lf8 18. Sf5, Sd8 19. Sh2, Se8 20. h4, f6 21. h5, Sf7 22. Te3, Sg5 23. Sh4, Dd8 24. Tg3, Sc7 25. S2f3, h6 26. Sg6, a5 27. a4, bxc4 28. bxc4, Sa6 29. De2.

Den hvide terrænfordel er vokset støt og roligt siden sorts uheldige 14. Ld7. Nu planlægger Karpov afbytning af de hvidfældede løbere.

29. —, Ta7 30. Ld2, Tab7 31. Lc3, Sb4 32. Ld1, Sa6 33. Sd2, Sb4 34. Te3, Le8 35. Sf1, Dc8 36. Sh2, Ld7 37. Dd2, Sh7 38. Le2, Kf7 39. Dd1, Le7 40. Sf1, Ld8 41. Sh2, Kg8 42. Lg4, Sg5 43. Lxd7, Dxd7 44. Sf1.

Karpov nåede sit mål, og nu dirigeres springeren tilbage til kamppladsen igen.

44. —, f5 45. exf5, Dxf5 46. Sg3, Df7 47. Dd2, Lf6 48. Tf1, Dd7 49. f4(!).

Overraskende afbytter Karpov nu sin gode løber mod Anderssons dårlige. Det viser sig dog, at han får et afgørende angreb i f-linjen.

49. —, exf4 50. Txf4, Lxc3 51. Txc3, Te8 52. Te3, T7b8 53. Df2, Sh7 54. Sf5, Txe3 55. Dxe3, Sf6 56. Sge7(!).

Og så kommer det endelige, afgørende angreb.

56. —, Kh8 57. Sxh6, Te8 58. Sf7†, Kh7 59. Te4, Txe7 60. Txe7, opgivet.

En morsom mat ville være fremkommet efter 59. —, Sxe4 60. Dxe4†.

Den udsatte 1. skønhedspræmie gik til følgende parti:

Hvid: *Urzica*, Rumænien.
Sort: *Vujacic*, Jugoslavien.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, g6 6. f4, Sc6 7. Sxc6, bxc6 8. e5, Sd7 9. exd6, exd6 10. Le3, De7 11. Dd4, Lg7.

Fortsættelsen 11. —, Sf6 12. 0-0-0, Lg7 13. Dxd6!, Dxe3† 14. Kb1 giver hvid afgørende angreb.

12. Dxd7, Dxe3† 13. Le2, Tf8 14. Tf1, Kd8.

I partiet med Juhnke i 8. runde trak Vujacic 14. —, La6, hvad der indtil da ikke var kendt for os, med remisslutning.

15. Tf3!?

En afvigelse fra det i dag kendte teoritræk 15. Td1, Kc7 16. Dd4 med udligning. Hvid planlægger et officersoffer for at kunne føre angrebet mod den sorte konge videre.

15. —, Dg1†.

På 15. Db6 følger 16. 0-0-0.

16. Lf1, Te8†.

Sort forsøger her og i næste træk at gen-drive den hvide spillemåde. Men måske var det bedre at nøjes med 16. —, eller 17. —, Kc7, selvom hvid i begge tilfælde beholder et godt spil med 0-0-0.

17. Se2, La6 18. 0-0-0!!.

Pointen i den med 15. Tf3 begyndende plan. Hvid truer samtidig Sxg1, Txd6, Dxf7 og Sd4, så at sort ikke kommer udenom at slå springeren på e2.

18. —, Lxe2 19. Lxe2, Dxd2.

På 19. Db6 kan følge 20. Tfd3, d5 21. Lf3, med truslerne Lxd5 og Dxf7.

20. Tfd3!, Dxe2.

Hvis 20. Txe2 så 21. Txd6 og nu a) 21. —, Txc2† 22. Kb1, Txb2† 23. Dxb2, Dxb2† 24. Kxb2, Tb8† 25. Kc2, Tb7 26. Txc6, og hvid vinder i slutspillet – eller b) 21. —, Dh3 22. Dxf7, Te7 23. Dg8†, Te8 24. Txd7†, Dxd7 25. Txd7†, Kxd7 26. Dxd7† fulgt af Dxd6, og hvid vinder. Sort kan også spille 20. —, d5 21. Lf3, Dxd2 22. Lxd5!, Dxf4† 23. Kb1, cxd5 24. Txd5, Dc7 25. Dxf7, Te7 26. Dg8†, Te8 27. Dxd7, Te7 28. Dg8†, Te8 29. Dxd7, Tb8 30. Txd7†, Dxd7 31. Txd7†, Kxd7 32. b3 og vinder – eller 23. —, Df6 24. Dxf6, Sxf6 25. Lxc6†, Ke7! 26. Te1†, Kf8 27. Lxe8, og hvid vinder.

21. Txd6, De7.

Eller 21. —, Te7 22. Df8†.

22. Txd7†, Dxd7 23. Dxf7!, Dxd1† 24. Kxd1, Tc8 25. Dxd7.

Enklere var 25. Dxa7!, Tc7 26. Db6 og vinder.

25. —, Tc7 26. Dh4†, Kc8 27. b3, Td7† 28. Kc1, Td6 29. Dh7, Kb8 30. a4, Tde6 31. Dd7, T8e7 32. Dd8†, Kb7 33. a5, c5 34. h4, Tc7 35. Kb2, T7c6.

Efter 35. —, a6 vinder hvid gennem manøveren c3, Ka3, b4 og Kxb4, efterfulgt af frem-march med c-bonden.

36. Dd7†, Ka6.

Hvis 36. —, Kb8 så 37. a6!, Txa6 38. Db5† efterfulgt af Dxc5 og vinder.

37. Ka3, Ted6 38. Dg7, Tf6 39. c3, Txf4 40. Dd7, Tef6?.

En fejl i tidnød, men partiet var faktisk allerede tabt.

41. c4!, T4f5 42. Db5† og mat.

Noter af L. Tuca,
sekundant for *Urzica*.

Studenter-VM

Danmark atter i A-finalen. Nr. 9 af 26 lande

Af Jørn Sloth

Den årlige studenter-olympiade blev spillet i Dresden 1.-17. august. Østtyskerne har efterhånden fået stor erfaring i at arrangere internationale turneringer, bl. a. blev den »rigtige« olympiade i 1960 spillet i Leipzig. Nogle af organisatorerne derfra var hentet til Dresden, og alt klappede da også fortræffeligt. Indkvartierungsforholdene, der ved nogle tidligere olympiader har været ret primitive, var denne gang udmærkede. Alle spillerne boede på et nyopført 17-etagers studenterkollegium med alle moderne bekvemmeligheder.

Deltagerantallet var i år rekordhøjt. 27 lande havde anmeldt deltagelse, men Mongoliet

dukkede ikke op, så turneringen startede med 26 lande. Det danske hold bestod af undertegnede, Troels Bjerre, Jens Kølbæk, Vagn Jensen og Sven Pedersen. Et temmelig uerfarent hold i forhold til tidligere år. I første række gjaldt det om at komme i A-finalen. Siden 1964 har Danmark hvert år været i finalen, så den tradition ville vi nødtigt bryde!

Vi blev seedet som nr. 9. Ganske vist blev Danmark sidste år nr. 6, men de skarpsindige holdkaptajner, hvis afstemning er bestemmen-de for seedingen, bemærkede straks, at Brinck-Claussen og Moe ikke var på holdet i år! Holdene blev nu fordelt i 5 forgrupper. I hver

gruppe går nr. 1 og 2 i A-finalen, nr. 3 og 4 i B-finalen og resten i C-finalen. Vi kom i gruppe med Vesttyskland, Ungarn, Sverige og Frankrig. Vesttyskerne var blevet nr. 2 sidste år, oven i købet med samme pointstal som Sovjet, så de måtte anses som klar favorit. Ungarernes hold så godt ud på papiret, hvorfor vi regnede dem for vores værste konkurrent til 2. pladsen. Svenskerne og franskmændene var vi ikke bange for.

1. runde gav en $3\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ sejr over Frankrig. Udmærket start. I 2. runde $2\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ over Ungarn. Herefter regnede vi næsten med at være i finalen, især da Ungarn kun havde spillet 2-2 mod Sverige i 1. runde. Men ak! I 3. runde straffede svenskerne os grusomt for vores letsind ved at vinde 3-1. Kun Bjerre vandt; vi andre måtte græde os i søvn den aften. Nu var situationen overordentlig kritisk. Sverige havde pludselig store chancer for at snuppe 2. pladsen for næsen af os! De var ganske vist ét point efter os før sidste runde, men skulle møde Frankrig, der kun havde skrabet $1\frac{1}{2}$ points sammen. Vi skulle spille mod Vesttyskland, der havde 11 points. Og i tilfælde af ligestilling ville Sverige blive nr. 2 på matchpoints. Vi måtte altså prøve at slå vesttyskerne! Dagen før denne vigtige match var fridag med udflygt til de Sachsiske Alper. Det var en ordentlig omgang bjergbestigning, som åbenbart tog hårdere på tyskerne end på os. I hvert fald spillede vi næste dag veloplagt og vandt til almindelig overraskelse $2\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$. Nerverne må have spillet svenskerne et puds, for de tabte med samme cifre til Frankrig!

Heller ikke i de andre grupper skete der

store overraskelser. I gruppe 1 var Island nær ved at kvalificere sig, men kunne i sidste runde ikke vinde $3\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ mod Grækenland. Norge stillede næsten med sit normale olympiadehold og lagde stærkt ud med to 4-0 sejre. Østtyskerne fik kun $7\frac{1}{2}$ points i de tre første kampe og var stærkt nervøse over udsigten til at havne i B-finalen og skuffe det hjemlige publikum. Norge tabte imidlertid de to sidste kampe og blev på matchpoints henvist til 3. pladsen.

Resultaterne af forturneringen

Gruppe 1: 1. Sovjetunionen 15. 2. Rumænien 9. 3. Island $8\frac{1}{2}$. 4. Grækenland 5. 5. Irland $2\frac{1}{2}$.

<i>Gruppe 2:</i>	1	2	3	4	5	Pts.
1. Vesttyskland	—	$1\frac{1}{2}$	3	4	4	$12\frac{1}{2}$
2. Danmark ...	$2\frac{1}{2}$	—	1	$2\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	$9\frac{1}{2}$
3. Sverige	1	3	—	2	$1\frac{1}{2}$	$7\frac{1}{2}$
4. Ungarn	0	$1\frac{1}{2}$	2	—	3	$6\frac{1}{2}$
5. Frankrig ...	0	$\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	1	—	4

Gruppe 3: 1. USA $9\frac{1}{2}$. 2. England 9. 3. Israel $8\frac{1}{2}$. 4. Filippinerne 8. 5. Skotland 5.

Gruppe 4: 1. Tjekkosllovakiet 11. 2. Østtyskland $10\frac{1}{2}$. 3. Norge $10\frac{1}{2}$. 4. Cuba 5. 5. Tunis 3.

Gruppe 5: 1. Jugoslavien 16. 2. Bulgarien $15\frac{1}{2}$. 3. Østrig $12\frac{1}{2}$. 4. Finland $10\frac{1}{2}$. 5. Dominikanske Republik 4. 6. Belgien $1\frac{1}{2}$.

Finalen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pts.
1. Sovjetunionen	—	2	4	2	$2\frac{1}{2}$	3	3	3	$3\frac{1}{2}$	4	27
2. Jugoslavien	2	—	$1\frac{1}{2}$	2	3	3	$2\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	2	2	$21\frac{1}{2}$
3. Bulgarien	0	$2\frac{1}{2}$	—	2	3	1	$2\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	3	3	$19\frac{1}{2}$
4. Vesttyskland	2	2	2	—	$2\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	1	$1\frac{1}{2}$	2	3	$19\frac{1}{2}$
5. Østtyskland	$1\frac{1}{2}$	1	1	$1\frac{1}{2}$	—	$2\frac{1}{2}$	3	1	$3\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	$17\frac{1}{2}$
6. England	1	1	3	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	—	$1\frac{1}{2}$	2	4	3	$17\frac{1}{2}$
7. USA	1	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	3	1	$2\frac{1}{2}$	—	2	3	$1\frac{1}{2}$	17
8. Rumænien	1	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	3	2	2	—	2	2	$16\frac{1}{2}$
9. Danmark	$\frac{1}{2}$	2	1	2	$\frac{1}{2}$	0	1	2	—	3	12
10. Tjekkosllovakiet	0	2	1	1	$1\frac{1}{2}$	1	$2\frac{1}{2}$	1	$2\frac{1}{2}$	—	12

B-finalen: 1. Israel $23\frac{1}{2}$. 2. Ungarn $23\frac{1}{2}$. 3. Island 22. 4. Norge $21\frac{1}{2}$. 5. Østrig $18\frac{1}{2}$. 6. Cuba 18. 7. Finland $17\frac{1}{2}$. 8. Sverige $16\frac{1}{2}$. 9. Filippinerne 12. 10. Grækenland 7.

C-finalen: 1. Skotland $16\frac{1}{2}$. 2. Frankrig 14. 3. Irland 12. 4. Tunis 9. 5. Dom. Rep. 6. 6. Belgien $2\frac{1}{2}$.

I 1. finalerunde mødte vi traditionen tro russerne. Sådan har det også været de to foregående år. Denne gang fik vi kun $\frac{1}{2}$ point. Det var Kølbæk, der ikke lod sig slæbe over remisgrænsen! Nå, et stort nederlag mod Sovjet er jo ingen katastrofe. I de tre følgende runder gik det da også udmærket: 2-2 mod Rumænien, 3-1 over Tjekkosllovakiet og igen et godt resultat mod Vesttyskland, 2-2. Det var især

Kølbæk og Vagn, der tog pointene i denne periode. Nu begyndte vi at håbe på en god placering, sådan noget i retning af en 6.-7. plads! Men de følgende runder viste, at gassen endegyldigt var gået af ballonen. I de næste 4 kampe mod Bulgarien, Østtyskland, USA og England fik vi i alt $2\frac{1}{2}$ points! Med nød og næppe reddede vi 9. pladsen foran tjekkerne.

Kølbæk blev holdets topscorer med $6\frac{1}{2}$ af

11. Især midt i turneringen spillede han glimrende. Læserne kan nyde et par af hans interessante slutspil andetsteds i bladet. Vagn scorede også over 50 %. Hans partier er ofte meget rodede. Det er knald eller fald. Denne gang gik det godt i de fleste tilfælde. Vi tre andre kom et godt stykke under de 50 %. Bjerre startede godt, men faldt så sammen. Både han og Sven har iøvrigt den gode undskyldning, at de spillede med for første gang. Det er et hårdt race, der tåler sammenligning med den hjemlige LH-klasse; med den forskel, at studenter-VM varer en god uge længere!

Som turneringstabellen viser, var russerne helt suveræne i år. Deres hold bestod af Tukmakov, Podgaets, Zeschkovski, Georgadze, Averkin og Kuprejtjik. Nr. 1, 5 og 6 skal deltage i årets sovjetmesterskab. Før VM var det russiske hold 24 dage i træningslejr med Bole-slavski som overtræner og mester Buhovski som »menig« træner. De to trænere var naturligvis også med i Dresden.

Jugoslaverne havde et ung hold, der sprudlede af kampiver i sammenligning med de internationale mestre, der plejer at repræsentere Jugoslavien. Deres 2. plads var fortjent. Bulgarien snuppede bronzemedaljerne foran Vest-tyskland, der savnede Pfleger.

Topscorerne blev: bræt 1. Spasskov, Bulgarien 9½ af 13, bræt 2. Podgaets, Sovjet 8 af 10, bræt 3. Ljubojevic, Jugoslavien 9½ af 13, bræt 4. Georgadze, Sovjet 6½ af 8, bræt 5. Averkin, Sovjet 7 af 7!, bræt 6. Kuprejtjik, Sovjet 7½ af 8.

4738 Ben-Oni

Hvid: *Troels Bjerre*, Danmark.
Sort: *Malmgren*, Sverige.

1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, e6 4. Sc3, exd5 5. cxd5, d6 6. e4, g6 7. Le2, Lg7 8. Sf3, 0-0 9. 0-0, Te8.

Den af hvid valgte opstilling er en af de mest spillede mod Moderne Ben-Oni, men i virkeligheden nok ikke den bedste. Sorts aktive officersspil kompenserer hvids positionelle fordel, men der må naturligvis spilles præcist.

10. Sd2, Sa6 11. f3, Sc7 12. a4, b6 13. a5?!

Det mest spillede træk her er 13. Sc4; fra flere sider anbefales Kh1, men det er der efter min mening ikke tid til. Tekstrækket er et forsøg på at overraske sort.

13. —, Tb8 14. axb6, axb6 15. Sb5, Sxb5 16. Lxb5, Ld7 17. Db3, Te7?.

Sort dækker syvende række, men 17. —, Lxb5 fulgt af Sd7 for at spille Se5 var det rigtige.

18. Sc4, Lxb5 19. Dxb5, Teb7 20. Lf4, Se8 21. Tfd1, h5 22. Kh1.

Hvis hvid vil videre, må han forberede e5. Hertil var h3 bedre for at kunne trække løben hjem til h2.

22. —, Df6 23. Ld2, De7 24. h3, Dd7 25. Dxd7, Txd7 26. Lc3, Lxc3 27. bxc3, b5 28. Sa5, Ta8 29. Sc6, Txa1 30. Txa1, Tb7 31. Ta8, Kf8 32. e5!, dxe5 33. Sxe5, f6.

Tvunget, 33. —, Te7 strander på 34. d6.

34. d6!, fxe5 35. Td8, Kf7(!).

På 35. —, Tb6 36. d7, Te6 vinder hvid med f. eks. 37. Ta8.

36. d7, Sf6 37. Tf8†, Kxf8 38. d8(D)†, Se8 39. Da8, Te7 40. Da6, b4 41. cxb4, cxb4.

Hvis sort her kunne spille 41. —, c4, ville han endnu kunne få et vist modspil, c-bonden understøttet af det dækkede tårn måtte blokeres med dronningen.

Men 41. —, c4 strander på 42. b5, c3 43. b6, c2 44. Da3†!

42. Dxc6, b3 43. Dd3, Tb7 44. Dd5, Tb8 45. Dxe5, Tb7 46. Dc5†, Kg7 47. Dd5. Opgivet.

Sort taber b-bonden, da 47. —, Tb4 48. Dg5†, Kf7 49. Dxc5† koster tårn eller springer.

Noter af Troels Bjerre.

4739

Engelsk

Hvid: *Jørn Sloth*, Danmark.
Sort: *Maeder*, Vesttyskland.

1. c4, Sf6 2. g3, g6 3. Lg2, Lg7 4. Sc3, 0-0 5. Sf3, d6 6. 0-0, Sc6 7. Tb1.

Det mest energiske er 7. d4, der fører spillet over i Kongeindisk. Men hvis man vil undgå de fortærskede kongeindiske varianter, er teksttrækket en god mulighed. Hvid spiller en lukket sicilianer i forhånd. Det er nu et spørgsmål om sort skal tilstræbe en åbning af a-linien med 7. —, a5. På længere sigt er det ofte hvid, der får fornøjelse af den åbne linie.

7. —, a5 8. d3, e5.

Nogle runder senere spillede amerikaneren Zuckerman mod mig 8. —, Sh5 for hurtigt at støde frem med f-bonden. Der fulgte 9. Se1, f5 10. f4. Maeder foretrækker en rolig udvikling af officererne.

9. a3, h6 10. b4, axb4 11. axb4, Le6 12. b5, Se7 13. Lb2, Se8 14. Sd2, Dc8.

Sort truer med at bytte den stolte Lg2 af ved Lh3. Hvid gør klar til at glide af med Lh1.

15. Te1, f5 16. Ta1.

Nu erobrere hvid a-linien, sml. bemærkningen før sorts 7. træk.

16. —, Tb8 17. e3, g5 18. Dc2, h5(?).

Dette fremstød på den yderste kongefløj er lovlig optimistisk. Stærkt i betragtning kommer 18. —, f4, selv om det overlader feltet e4 til en hvid springer. Nu svarer hvid med det kendte modstød i centrum.

19. d4!, h4.

19. —, exd4 20. exd4, Lxd4 21. Sd5 er chancerigt for hvid p. g. a. sorts svækkede kongefløj.

20. dxe5, hxc3 21. hxc3, dxe5 22. Sd5, Tf7?.

Den bedste chance var 22. —, Lxd5 23. cxd5, e4, selv om den sorte bondekæde sprænges med g3-g4! Efter hvids følgende træk bliver sorts stilling håbløs.

23. Sf3!, Sxd5 24. cxd5, Lxd5 25. Sxg5, Lxg2 26. Kxg2.

Kvaliteten løber ingen vegne. Hvis Tf7 flyttes, følger Dc4†.

26. —, Lf6 27. Sxf7, Kxf7 28. Dc4†, Kg7 29. Ted1.

29. Th1 truer snart Th7†, men sort parerer med Dd7. Hvid vælger i stedet at trænge ind i d-linien. Resten kræver ingen kommentar.

29. —, Sd6 30. Dd5, Sf7 31. Dd7, c5 32. Ta7, e4 33. Dxc8, Txc8 34. Txb7, Kg6 35. T1d7, Sg5 36. Tbc7, Tb8 37. Td5, Ld8 38. Txc4, e4 39. Tc6†, Kh5 40. Txf5, opgivet.

Af russerne imponerede foruden de to reserver især Podgaets. Han spiller i en kraftig, positionel stil. Her skal vi se ham vinde som sort i en Caro-Kann.

4740 Caro-Kann

Hvid: Maeder, Vesttyskland.
Sort: Podgaets, Sovjetunionen.

1. e4, c6 2. d4, d5 3. Sc3, dxe4 4. Sxe4, Lf5 5. Sg3, Lg6 6. h4, h6 7. Sf3, Sd7 8. h5, Lh7 9. Ld3, Lxd3 10. Dxd3, Dc7 11. Ld2, e6 12. De2, Sgf6 13. 0-0-0, 0-0-0 14. Se5.

Denne opstilling med 8. h5 og De2 fulgt af Se5 blev anvendt af Spasski i det 13. matchparti 1966. Spasski vandt, og siden har den hvide opstilling været meget populær. Det ser ud til, at sort har visse vanskeligheder. Petrosjan spillede iøvrigt ikke Caro-Kann en eneste gang i den sidste match. I det 13. matchparti var fortsættelsen: 14. —, Sxe5 15. dxe5, Sd7 16. f4, Le7 17. Se4, Sc5 18. Sc3, f6 19. exf6, Lxf6 20. Dc4, Db6 21. b4! med fordel for hvid. Senere i 1966 spillede Botvinnik mod Spasski himself 15. —, Sd5 (i stedet for Sd7), men efter 16. f4, c5 17. c4!, Sb4 18. Lxb4, Txd1† 19. Txd1, cxb4 20. Se4, Le7 21. Sd6†, Kb8 står sort ikke særlig godt. Hvis sort ikke vil bytte på e5, må Sd7 flyttes for at dække f7. 14. —, Sb8 kan komme på tale for at spille c5 og Sc6. Podgaets vælger den anden mulighed:

14. —, Sb6 15. La5, Td5(!).

Det er vigtigt at frigøre sig af bindingen. En overgang spillede man her 15. —, c5 men det gik ofte galt, f. eks. således: 16. c4!, cxd4. 17. Kb1, Ld6 18. c5!!, Lxc5 19. Tc1, Td5 20. Sd3, Sfd7 21. b4, Kb8 22. Se4 og hvid vinder. Efter 15. —, Td5 har Boleslavski engang foreslået at dække løberen med 16. b4.

Men det er der ingen, der gør. Sandsynligvis fordi sort får gode chancer med 16. —, Txa5! 17. bxa5, Sbd5.

16. Lxb6, axb6 17. c4, Ta5!?

Som regel spilles her Td8, hvorefter hvid står noget bedre. Smyslov har engang forsøgt Ta5 mod den polske mester Bednarski, men han fik en dårlig stilling og med nød og næppe remis. Nu kan h-tårnet komme til d8, men til gengæld er der risiko for, at tårnet på a5 bliver lukket ude af spillet.

18. Kb1, Ld6 19. f4, Td8 20. Se4, Sxe4 21. Dxe4, Kb8.

Her fortsatte Smyslov med 21. —, f6. Podgaets forbereder i stedet fremstødet b5.

22. g3, b5! 23. c5, Lxe5 24. dxe5(?).

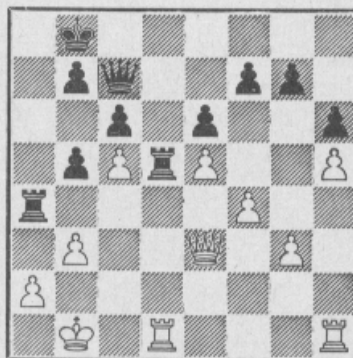
Dronningafbytning efter 24. Dxe5 er ikke tillokkende for hvid. I slutspillet bliver de langt fremrykkede bønder let svage. Hvid håber nok med teksttrækket på nogle hurtige afbytninger i d-linien og remis. Bedst var 24. fxe5. Nu begynder a-tårnet at lege med.

24. —, Ta4 25. De3.

På 25. b4 følger stærkt Ta3.

25. —, Td5 26. b3.

Hvid regner nu med at jage tårnet tilbage. På 26. —, Tb4 følger 27. a3 med tårngevinst. Men ...

26. —, Dd7!.

Mellemtrækket, der kuldaster hvids planer. Efter 27. Txd5, Dxd5 hænger jo Th1. Altså erobrer sort fuldstændig d-linien.

27. De2, Tad4.

Der vendte tårnet tilbage til en plads i solen. Sort har afgørende fordel.

28. Txd4, Txd4 29. Te1, Dd5 30. Te2, Td1† 31. Kb2, Dd4† 32. Ka3, Td3 33. g4, b4† 34. Ka4, Te3! 35. Df2, Dd3 36. Opgivet.

Efter dette anstrengende positionsparti en lettere sag, hvor hvid udsætter rokaden for hurtigt at komme til angreb. Men da han endelig rokerer, er det med kraft!

4741 Jugoslavisk

Hvid: Seuss, Østrig.
Sort: Hurme, Finland.

1. e4, d6 2. d4, Sf6 3. Sc3, g6 4. f4,

Lg7 5. Sf3, 0-0 6. e5, Sfd7 7. h4!?, c5
8. h5, exd4 9. Dxd4, dxe5 10. Df2!, Te8?
11. hxg6, hxg6 12. Dh4, Sf8 13. fxe5,

Sc6 14. Lh6, f6 15. Lxg7, Kxg7 16.
Dh8†, Kf7 17. Lc4†, Le6 18. Sg5†!, fxg5
19. 0-0, mat!.

Castlebarturneringen 1969

Af Mogens Moe

Castlebar er en lille irsk provinsby på ca. 5.000 indbyggere. Den ligger ca. 15 km fra Atlanterhavet og ca. 80 km nord for Galway. Det lokale handelskammer havde fået den overraskende idé at arrangere en international skakturnering; det stillede 250 pund (1 pund = 18 kr.) til rådighed for præmier og betalte desuden rejse og ophold for nogle inviterede udlændinge. Meningen med dette var at gøre byen bemærket i de irske aviser, idet man i Irland er begyndt at flytte centraladministrationen ud fra Dublin. Et andet led i disse bestræbelser på at gøre sig bemærket var et skakspil med levende brikker udklædt i middelalderdragter; man opførte et glansparti fra 1947, hvor den irskfødte (men nu engelske) C. H. O'D. Alexander besejrede Szabo.

Som inviterede deltog bl.a. vesttyskeren Hübner, Brinck-Claussen og undertegnede. Af de 19 deltagere var 7 fra Irland, 6 fra Storbritannien, 5 fra Danmark og 1 fra Vesttyskland. De tre andre danskere var Sten Grabow, Schnegelsborg og Ove Eriksen. Det er ganske imponerende med så betydelig en dansk deltagelse i en så fjern by. To var endda kommet derover på tommelen.

Den lille irske deltagelse i en åben turnering i Irland ser måske mærkelig ud. Men forholdene i Irland er små. Man har ikke mere end ca. 500 organiserede skakspillere, og adskillige af dem, der gerne ville med, havde allerede haft deres ferie.

I selve Castlebar fandtes ikke én organiseret skakspiller. Det er derfor ganske imponerende, at den irske skakunion kunne sørge for, at arrangementet kom til at forløbe upåklageligt.

Turneringen blev spillet efter schweizer-systemet over 7 runder. Der var stor forskel i spillestyrken – fra international mester til sådan noget som hjemlig 1. klassesspiller.

Turneringen blev vundet overlegent af Robert Hübner med 6½ points af 7 mulige. Han var også favorit; i turneringen i Büsum i år havde han kvalificeret sig til den internationale mestertitel. Hans teorikendskab er ikke stort, men han er i stand til at behandle alle slags stillinger. Han var ved at tabe et enkelt parti – mod Wade – men strittede så godt imod, at han til sidst havde remis'en i land. Personlig er han meget sympatisk, og han har en sportspræget indstilling til skakspillet; selv i sidste runde sørgede han for at vinde, selv om han nemt kunne have fået en hurtig remis.

Selv blev jeg nr. 2 med 5 points af 7. I første runde måtte jeg lide den tort at blive

slået af en 13-årig irsk skoledreng, Bernard Kernan. Jeg stod overlegent og var ved at sætte ham mat, men lavede så en grov buk: jeg glemte at ofre en officer, og så blev jeg selv sat mat. Irerens sejr bragte os naturligvis i avisen med billede og det hele. I femte runde vandt jeg over Brinck-Claussen, der i en ellers ufarlig åbning pludselig kom i vanskeligheder og blev frarøvet en officer. I sjette runde tabte jeg til Hübner som sort, uden at denne på noget tidspunkt var alvorligt truet af mit angreb.

3.-4. pladsen deltes af Brinck-Claussen og Wade med hver 4½ points. Brinck-Claussen tabte til Hübner og mig og spillede remis med Wade. Englænderen Wade, der stammer fra New Zealand, har været international mester. Han tabte ingen partier, men vandt også kun to.

4.-9. pladsen deltes af J. M. Aitken (Skotland), W. Heidenfeld (Irland), Bernard Kernan (Irland), Nicholas Patterson (Irland) og Stewart Reuben (England).

Det er hensigten at gentage turneringen næste år som åben turnering i første uge af juli.

Det skal nævnes, at Sten Grabow – bl.a. i kraft af en heldig sejr over Heidenfeld – hele tiden var med i toppen. I de to sidste runder tabte han dog til henholdsvis Brinck-Claussen og mig. Jeg skal dog indrømme, at jeg havde stort besvær med ham; han spillede udmærket i åbningen.

Hübners bedste parti var nok nedenstående, hvor han langsomt, men sikkert, nedgjorde en ellers meget sej modstander, englænderen Pritchard.

4742

Kongeindisk

Hvid: Robert Hübner, Vesttyskland.

Sort: David Pritchard, England.

1. c4, Sf6 2. Sf3, d6 3. d4, g6 4. g3,
Lg7 5. Lg2, 0-0 6. 0-0, Sbd7 7. Sc3, e5
8. Dc2, e6 9. b3, Te8 10. Td1, Dc7.

Sort har valgt en temmelig uærgerrig variant. Og den vej, han nu slår ind på, synes ikke at indbringe ham noget modspil. Bedre er vist 10. —, e4 med bl.a. ideen 11. Sg5, e3 12. Lxe3??, Txe3 13. fxe3, Sg4.

11. e4, b5 12. La3, bxc4 13. bxc4, Lf8
14. Tab1, Sb6 15. e5, dxe5 16. dxe5, Sg4
17. Sa4, Sxa4 18. Dxa4, Sxe5 19. Sxe5,
Dxe5 20. Lb2.

En anden idé var 20. f4 efterfulgt af e5.

Med teksttrækket kommer hvid ind i et slutspil, der er vundet, men dog alligevel volder et vist besvær.

20. —, Dc7 21. Da3, Le6 22. Dc3, f6 23. Dxf6, Lg7 24. Dxc7†, Dxc7 25. Lxc7, Kxc7 26. e5, Te7 27. Lxc6, Te8 28. Ld5, Lxd5 29. Txd5, Kf7 30. f4, c4 31. Kf2.

Hvid skulle muligvis have valgt at standse c-bonden allerede på c3 ved straks at spille Tc1.

31. —, c3 32. Ke3, Tc6 33. Tc1, c2 34. Ke4, Tec7 35. Td4, h5 36. Td6, Te4† 37. Kd3, a5 38. Td7†.

Det er svært at se, hvorledes hvid ellers skal få fat i c-bonden. Men denne afvikling ser ikke særlig overbevisende ud.

38. —, Txd7† 39. Kxc4, Td2 40. Kb3, Txb2 41. Txc2, Th3 42. Tc3, Ke6 43. Ka4, h4.

Forekommer forhastet. Hvis det forberedes med 43. —, Kd5, kommer det vist med større kraft, f. eks. 44. Tb3, h4 45. gxh4, Txb4.

44. Tc6†, Kd5 45. Td6†, Kc5 46. gxh4, Txb4 47. Txc6, Txf4† 48. Kxa5, Tf2 49. a3, Tf3 54. a4, Tf8 55. Ka6, Te8.

Efter 55. —, Ta8† 56. Kb7, Txa4 vinder hvid med 57. Kc7.

56. e6, Te7 57. a5, Kc6 58. Th6, Kc5 59. Th5†, Kd6 60. Kb6, Txe6 61. a6, Kd7† 62. Kb7, opgivet.

Åbningen i mit parti med englænderen L. S. Blackstock var ganske interessant.

4743 Grünfeld-indisk

Hvid: L. S. Blackstock, England.

Sort: Mogens Moe, Danmark.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5 4. Sf3, Lg7 5. e3, 0-0 6. Ld2.

En variant jeg har i smertelig erindring fra min match med Ole Jakobsen (se Skakbladets juli-nummer).

6. —, c6 7. Tc1(?).

Ser naturligt ud, men 7. Ld3 — som Ole spillede — er stærkere. Derved hindres nemlig Se4.

7. —, Se4 8. Le2, Sxd2.

Ved hjælp af dette træk og det følgende opnår sort mulighed for at spille e5 og får dermed et aktivt modspil. Hvid får ikke noget ud af 9. Sxd2, idet sort så straks kan spille e5.

9. Dxd2, dxc4 10. Lxc4, Sd7 11. 0-0, Sb6 12. Le2.

Går løberen ikke til e2, spiller sort Lg4.

12. —, e5 13. Tfd1, exd4 14. Sxd4, De7 15. a4?

Det er egentlig forbløffende, at hvid er håbløst fortabt efter dette træk. Men det er han. Sorts løbere gør et glimrende arbejde på den svækkede hvide dronningefløj. Det rigtige havde nok været 15. Dc2. Så kan sort forsøge sig med 15. —, c5 16. Sdb5, a6 17. Sd6, Le6 18. Se4, c4 med kompliceret spil.

15. —, Db4 16. Dc2, c5 17. Sdb5.

Hvid har intet valg. Han kan ikke fange den sorte dronning med 17. Sa2.

17. —, Le6 18. Td2, Lb3 19. De4, Lxa4.

Dette er at foretrække fremfor 19. —, Sxa4 20. Dxb4, cxb4 21. Sxa4, Lxa4 22. Ta1, og sort taber a7-bonden uden samtidig at få b2.

20. Dxb4, cxb4 21. Sxa4, Sxa4 22. b3.

Det havde nok været naturligere at spille 22. Ta1 (22. —, Sxb2? 23. Sd4). Men heller ikke det hjælper. Efter 22. —, Sc5 23. Txa7, Txa7 24. Sxa7, Ta8 25. Sb5, Se4 26. Tc2, b3 vinder sort den hvide b-bonde og får en dødbringende fribonde. Partifortsættelsen volder ikke sort problemer trods de uligfarvede løbere; sort har to bønder mere på dronningfløjen, og desuden har den sorte springer et kæmpéfelt på c3.

22. —, Sc3 23. Lc4, a6 24. Sd4, b5 25. Lf1, Tfd8 26. f3, a5 27. Ta1, a4 28. Tb2, Lxd4 29. exd4 Txd4 30. h3, a3 31. Tc2, Td1 32. Txd1, Sxd1 33. Tc1, Sc3 34. Kf2, a2 35. Ta1, Td8 36. Ke1, Td1† 37. opgivet.

VM-matchen Petrosjan-Spasski

Spasski verdensmester

Med en sejr i det 17. matchparti kom Spasski atter foran og havde nu tilsyneladende helt overvundet krisen efter sammenbruddet i slutningen af matchens første halvdel, hvor en 2-0 føring blev sat over styr.

Efter en remis i det 18. parti kom Spasski påny foran 2-0 ved at vinde det 19. parti i blændende angrebsstil. Petrosjan svarede igen ved at vinde det 20. parti og reducerede dermed atter Spasskis forspring. Men det lykkedes

Spasski at vinde det næste parti, og dermed var matchen faktisk afgjort, og de to sidste partier endte remis.

Redaktøren af den udenlandske afdeling af det russiske skakblad »64«, V. Murachveri, Moskva, har specielt for SKAKBLADET skrevet en artikel om de interessante partier i matchens 19. og 20. runde. Manuskriptet er skrevet på dansk og artiklen bringes nedenfor — let bearbejdet.

4744

Siciliansk

Hvid: Spasski. Sort: Petrosjan.

17. matchparti.

1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, a6 5. Ld3, Sc6 6. Sxc6, bxc6 7. 0-0, d5 8. Sd2, Sf6 9. b3, Lb4 10. Lb2, a5 11. c3, Le7 12. c4, 0-0 13. Dc2, h6 14. a3, La6 15. Tfel, Db6 16. exd5, cxd5 17. cxd5, Lxd3 18. Dxd3, Tfd8 19. Sc4, Da6 20. Df3, Txd5 21. Tad1, Tf5 22. Dg3, Tg5 23. Dc7, Te8 24. Lxf6, gxf6 25. Td7, Te8 26. Db7, Dxb7 27. Txb7, Kf8 28. a4, Lb4 29. Te3, Td8 30. g3, Td1† 31. Kg2, Tc5 32. Tf3, f5 33. g4, Td4 34. gxf5, exf5 35. Tb8†, Ke7 36. Te3†, Kf6 37. Tb6†, Kg7 38. Tg3†, Kf8 39. Tb8†, Ke7 40. Te3†, Kf6 41. Tb6†, Kg7 42. Tg3†, Kf8 43. Txb6, f4 44. Tgh3, Kg7 45. T6h5, f3† 46. Kg3, Txb5 47. Txb5, Td3 48. Sxa5, Kg6 49. Tb5, Lxa5 50. Txa5, Txb3 51. Ta8, Ta3 52. a5, Kg5 53. a6, Kg6 54. a7, Kg7 55. h4, Kh7 56. h5, Kg7 57. h6†, Kh7 58. Kf4, sort opgiver.

Pointsstillingen: Petrosjan-Spasski 8-9.

4745

Dronninggambit
(Tarrasch-forsvar)

Hvid: Petrosjan. Sort: Spasski.

18. matchparti.

1. c4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, c5 4. cxd5, exd5 5. Sf3, Sc6 6. g3, Sf6 7. Lg2, Le7 8. 0-0, 0-0 9. Lg5, cxd4 10. Sxd4, h6 11. Le3, Te8 12. Tc1, Lf8 13. Sb3, Le6 14. Sb5, Lg4 15. h3, Lf5 16. S5d4, Sxd4 17. Sxd4, Ld7 18. Db3, Da5 19. a3, Ld6 20. Dd3, Dd8 21. Tfd1, De7 22. Ld2, Se4 23. Le1, Le5 24. Db3, Lxd4 25. Txd4, Lc6 26. h4, De5 27. De3, Df6 28. Lxe4, Txe4 29. Txe4, dxe4 30. Le3, Df5 31. Td1, Te8 32. Td6, f6 33. Td4, a6 34. Kh2, Dg4 35. a4, Kf7 36. Kg1, Te5 37. Td6, Tf5 38. b3, Dh3 39. Le1, Dg4 40. Le3, Dh3 41. Ld4, h5 42. Le3, Kg8 43. Td8†, Kh7 44. Td6, Dg4 45. a5, Dg6 46. b4, Df7 47. Ld4, Dc4 48. Le5, Te5 49. Ld4, Tf5 50. Le5, Dc2 51. Dd2, Db3 52. Dd1, Db2 53. Dd2, Da1† 54. Dd1, De5 55. Dd4, De8 56. Dc4, Lb5 57. De6, Dxe6 58. Txe6, Td5 59. Td6, remis.

Pointsstillingen: Petrosjan-Spasski 8½-9½.

I deres rette element

Af V. Murachveri

Man påpeger ofte, at kreativ skak ikke er muligt i VM-matcher. Grunden til sådanne påstande ligger i, at det sportslige aspekt er så dominerende. Men lad os se på de to følgende partier spillet på det mest spændende tidspunkt af Petrosjan-Spasski matchen.

Klokken er et kvarter over fire. Vi kommer til »Estrada«-teatret og ser en gigantisk skare tilhængere, som ønsker at hilse på deres favoritter. Teatret er nu midlertidigt tomt. Det fyldes i løbet af ganske kort tid mellem deltagernes ankomst og begyndelsen af spilletiden. Vi går til pressesalen. Her findes mange journalister, som repræsenterer alle de største sovjetiske dagblade samt en god del af provinsbladene (jeg tror at praktisk taget enhver armensk avisudgivende by har sendt en reporter til Moskva) og alle de udenlandske gæster. Den mand, som taler russisk med hovedredaktøren af det polske blad SZACHY, hvem er det? Åh jo, det er A. Hildebrand, udgiveren af »gambitserien«. Han er kommet til Moskva med film- og TV-folk fra Sverige. Naturligvis er her også den ved alle store skakbegivenheder tilstedeværende Dimitrije Bjelica, en skakjournalist fra Jugoslavien. Dimitrije fortæller mig, at han slet ikke har sovet det sidste døgn; forrige nat fløj han til Beograd og sidste nat tilbage igen. Han havde en eksamen, han skulle bestå for at kunne modtage et stipendium til Harvard-universitet. Han kom tilbage en stor dag, et virkeligt godt parti spilles ...

Spasski er et point foran og har hvid i det 19. parti.

4746

Siciliansk

Hvid: Spasski. Sort: Petrosjan.

19. matchparti.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Lg5, Sbd7 7. Lc4, Da5.

Fortsettelsen 7. —, h6 giver gode angrebsmuligheder for hvid efter 8. Lxf6, Sxf6 9. De2! F. eks. 9. —, e6 10. 0-0-0, Dc7 11. f4, e5 12. Sd5, Sxd5 13. exd5, Le7 14. fxe5, dxe5 15. Se6! (Tal-Bilek, Amsterdam 1964) eller 9. —, Da5 10. 0-0-0, g6 11. h3, Lg7 12. f4, Sh5 13. Sb3, Dc7 14. Sd5, Dd8 15. Dc3, 0-0 16. e5! (Judovitsch, jr.-Moissejev, Moskva 1968).

8. Dd2, h6.

Det sædvanlige 8. —, e6 er ikke mindre farligt for sort. Hvid får udmærkede chancer efter 9. 0-0-0, b5 10. Lb3, Lb7 11. The1! Spasski har gode erfaringer med denne stilling. Her er hans parti mod Polugajevski (sovjetmesterskabet 1958): 11. —, Le7 12. f4, Sc5 13. Lxf6, Lxf6 14. e5, dxe5 15. fxe5, Lh4 16. g3, Le7 17. Lxe6! med stor fordel.

I dette parti leger Petrosjan med ilden — og, som vi skal se bliver han brændt i denne ild!

9. Lxf6!.

Denne afbytning ville være dårlig, hvis hvid havde rokeret kort. Men »tidsfaktoren« er vigtigere end løberparret på grund af de direkte angrebsmuligheder.

9. —, Sxf6 10. 0-0-0, e6.

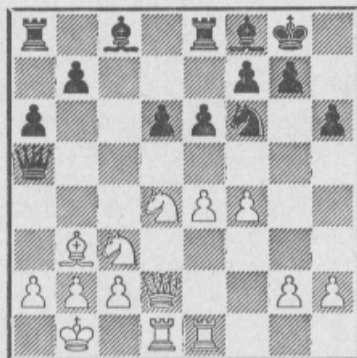
Stormester Geller påpeger, at sort skulle erkende faren allerede. Petrosjan burde anstrenge

sig og forsøge at få modspil med 10. —, e5 11. Sf5, Lxf5 12. exf5, Tc8 13. Lb3, Txc3.

11. The1, Le7.

Kunne sort her have spillet 11. —, Ld7 med påfølgende 0-0-0? O'Kelly fortalte, at han sammen med Tal og den brasilianske mester Gadia havde analyseret denne mulighed i Lugano og ikke fundet noget afgørende for hvid.

12. f4, 0-0 13. Lb3, Te8 14. Kb1, Lf8.

Stod sB på h7 og ikke h6, havde Petrosjan en temmelig god stilling.

15. g4!.

Det første offer, som bør modtages på grund af truslen g4-g5.

15. —, Sxg4 16. Dg2, Sf6 17. Tg1, Ld7 18. f5!, Kh8.

Efter 18. —, e5 19. Sf3 ses intet forsvar mod 20. Dg6.

19. Tdf1, Dd8.

Ellers 20. fxe6, fxe6 21. Txf6.

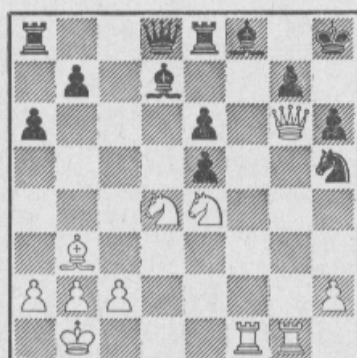
20. fxe6, fxe6 21. e5!.

Det andet offer.

21. —, dxe5 22. Se4!.

Som følges af det tredje. Sort kan ikke spille 22. exd4 p. g. a. 23. Sxf6 og 22. —, Sxe4 besvares med 23. Txf8†.

22. —, Sh5 23. Dg6!

23. —, exd4.

Sort er totalt fortabt. Hvis 23. —, Sf4 vinder hvid med 24. Txf4, exf4 25. Sf3, Da5 (25. —, Db6 26. Se5!) 26. Sf6, Df5 27. Dxb6†!.

24. Sg5!.

Det fjerde offer.

Sort opgav.

Han bliver mat efter 24. —, hxc5 25. Dxb6†, Kg8 26. Df7†, Kh7 27. Tf3.

Pointstillingen: Petrosjan-Spasski 8½-10½.

Vil Petrosjan holde hvilepause efter sådan en ruin?

Virkelig, det følgende parti blev ikke spillet den forud fastsatte dag, men det var Spasski, som tog »fridagen«. Hvorfor? Det var et råd af hans træner, stormester Krogus, som for kort tid siden har forsvaret sin doktorafhandling om skakpsykologi og nu debuterede som eksperten i denne endnu jomfruelige videnskab. Spasski telefonerede til O'Kelly i aller sidste minut – han havde jo ventet på, at Petrosjan ville gøre det samme.

På denne måde mødtes modstanderne igen først efter en lang pause, og Krogus var meget stolt over sin idé – lige indtil partiet var kommet over åbningsstadiet.

Petrosjan er to points bagefter, og der er kun 5 partier tilbage af matchen. Afgjort? Nej!

4747 Dronninggambit

Hvid: Petrosjan. Sort: Spasski.

20. matchparti.

1. c4, e6 2. d4, d5 3. Sf3, Le7.

Spasski vil ikke spille Tarrasch-forsvar i dette parti. Det var en af mange grunde, som måske kostede ham et point.

4. Sc3, Sf6 5. Lg5, 0-0 6. e3, h6 7. Lxf6.

Petrosjan havde bebudet, at Tartakover-Bondarevski-varianten nok skulle blive spillet en gang. Dette var gangen!

7. —, Lxf6 8. Dd2.

Petrosjan drager nytte af en idé af Korchnoj. Gligoric spillede mod Spasski på Mallorca (1968) på følgende måde: 8. Tc1, c6 9. Ld3, Sd7 10. cxd5, exd5 11. 0-0 med en smule bedre stilling.

8. —, b6 9. cxd5, exd5 10. b4, Lb7 11. Tbl.

Begrænsningstaktik, kendt af danske læsere fra en stor artikel af Hammond oversat efter et australsk skakblad (vi har jo læst det i Moskva!) Læserne har bemærket, at min artikel er skrevet på dansk. Ikke noget at undre sig over – dansk er nu et vigtigt skaksprog!

11. —, c6.

Spasski ønskede ikke at se den hvide bonde på b5. I partiet Korchnoj-Ciric (Sovjetunionen-Jugoslavien, 1966) blev 11. —, Sd7 12. b5, Te8 13. a4, Sf8 14. g3! spillet, og hvid havde fordel.

12. Ld3, Sd7 13. 0-0, Te8 14. Tfc1.

Hvid gennemfører sin plan konsekvent. Trækket e3-e4 hører ikke med til denne plan.

14. —, a5(?) 15. bxa5, Txa5 16. Lf5!

Bonden på b6 er ikke let at forsvare – resultatet af det utålmodige 14. træk.

16. —, Ta6.

Efter 16. —, Te7 17. Db2, Ta6 18. Db3 står sort overfor truslen 19. Lxd7 fulgt af 20. Sa4.

17. Tb3, g6 18. Ld3, Ta7 19. Tcb1!

19. e4 giver ikke noget p. g. a. 19. —, dxe4 20. Sxe4, c5! 21. Sd6, Lxf3 22. Sxe8, Lg5. Vi har allerede nævnt, at e4 ikke indgår i hvids plan.

19. —, Lg7 20. a4, De7 21. Lf1, La6.

Spaski ser, at hvid ønsker at spille g2-g3 og Lh3. Derfor forsøger han at bytte løberen af. Men nu svækkes bonden på c6.

22. h4!

En demonstration på kongefløjen, som bærer frugt.

22. —, Lxf1 23. Txf1, h5.

Er svækkelsen uvigtig?

24. Te1.

En ny demonstration. Denne gang i centrum. Petrosjan skjuler kærligt hovedslagets retning.

24. —, T7a8 25. g3, Dd6 26. Kg2, Kf8.

Denne »vente-og-se« taktik er meget farlig mod Petrosjan. Spaski burde postere sin løber på d8.

27. Teb1, Kg8 28. Dd1, Lf8 29. T3b2, Lg7 30. Tc2.

Hvordan har Bc6 det?

30. —, Ta7 31. Tbc1, Sb8 32. Se2!

Nu rykker det hvide kavalleri frem. Punktet e5 spiller en vigtig rolle. Det kan næppe dækkes med f7-f6, eftersom sort har spillet h7-h5 og ikke kan tillade sig flere svækkelser på kongefløjen.

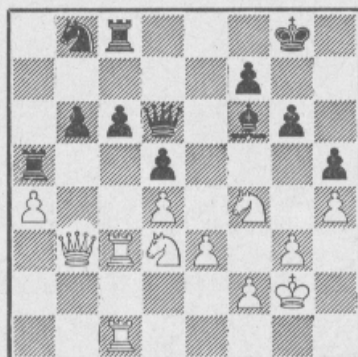
32. —, Tc7 33. Dd3.

Rettet mod 33. —, Sa6.

33. —, Ta7 34. Db3, Ta6 35. Sf4, Td8 36. Sd3(!), Lf8 37. Sfe5, Tc8 38. Tc3!.

Hvid skynder sig ikke. Han kunne vinde bonden på d5 med 38. Sf4, men sort får modspil efter 38. —, c5.

38. —, Le7 39. Sf4, Lf6 40. Sed3!, Ta5.

41. Dxb6.

Dette træk blev lagt i konvolutten. Efter omhyggelige analyser kommer nu tiden for realisation af fordelene.

41. —, Txa4 42. Tc5, Ta6.

Det mest hårdnakkede. 42. —, Td8 43. Tx c6!, Sxc6 44. Txc6 og 42. —, De7 43. Db3 med følgende 44. Sxd5 taber straks.

43. Txd5, Dxf4.

43. —, Txb6 44. Txd6, Le7 45. Sd5 hjælper ikke.

44. Dxa6!, De4† 45. f3, De6 46. Dc4, Dxe3 47. Se5, Tf8 48. Tc5, Le7 49. Tb1, Lxc5?.

Sort kunne endnu gøre nogle træk efter 49. —, Kg7.

50. Txb8!, opgivet.

De sidste 10 træk tog for Petrosjan en nat og – 2 minutter af spilletiden!

Vi har set to typiske partier, som utvivlsomt vil indgå i alle monografier om Spaski og Petrosjan. Disse partier blev spillet lige efter hinanden i VM-matchen 1969. Vil man stadig påstå, at der ikke spilles kreativ skak i VM-matcher?

Pointsstillingen: Petrosjan–Spaski 9½–10½.

4748

Spansk

Hvid: *Spaski*. Sort: *Petrosjan*.

21. matchparti.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0–0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3, 0–0 8. c3, d6 9. h3, Sfd7 10. d4, Lf6 11. Le3, Sa5 12. Le2, Sc4 13. Le1, Lb7 14. b3, Scb6 15. Le3, Te8 16. d5, Tc8 17. Sbd2, c6 18. c4, cxd5 19. cxd5, Dc7 20. Tc1, Db8 21. a4, Sc5 22. axb5, axb5 23. Ta1, b4 24. De2, Sbd7 25. Ld3, Sxd3 26. Dxd3, La8 27. Sc4, Sc5 28. Lxc5, Txc5 29. Ta4, h6 30. Dd2, Le7 31. Teal, Lb7 32. Dxb4, f5 33. Ta7, Tc7 34. exf5, Dc8 35. Se3, e4 36. Sd4, Lf6 37. Tf1, La6 38. Txc7, Dxc7 39. Da4, Ta8 40. Tfd1, Db8 41. Sc6, Db7 42. Dxe4, Dxb3 43. Te1, Lc3 44. Tb1, Da2 45. Sb4, Da4 46. De6†, Kh8 47. Dxd6, Le2 48. Sc6, Da2 49. Tb8†, Txb8 50. Dxb8†, Kh7 51. Dg3, Lh5 52. Kh2, Le1 53. f6, sort opgiver.

Pointsstillingen: Petrosjan–Spaski 9½–11½.

4749

Dronninggambit

Hvid: *Petrosjan*. Sort: *Spaski*.

22. matchparti.

1. c4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Le7 4. Sf3, Sf6 5. Lg5, 0–0 6. e3, h6 7. Lxf6, Lxf6 8. Dd2, b6 9. cxd5, exd5 10. Td1, Le6 11. g3, Sd7 12. Lg2, Le7 13. 0–0, c6 14. Dc2, Tc8 15. Se5, Sxe5 16. dxe5, f6 17. exf6, Lxf6 18. Se2, Dd6 19. Td2, Tfd8 20. Tfd1, De7 21. Sf4, Lf7 22. Lh3, Tc7 23. Lf5, g5 24. Se2, c5 25. e4, Ld4 26. Sxd4, cxd4 27. Dd3, dxe4 28. Lxe4, Kg7 29. Df3, Df6 30. Dxf6†, Kxf6 31. b3, a5 32. Txd4, Txd4 33. Txd4, Ke5, remis.

Pointsstillingen: Petrosjan–Spaski 10–12.

Hvid: Spasski. Sort: Petrosjan.

23. matchparti.

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Dc7 5. Sc3, e6 6. Le3, a6 7. Ld3, Sf6 8. 0-0, Se5 9. h3, Lc5 10. De2, d6 11. f4, Sed7 12. Sb3, Lxe3 13. Dxe3, b6 14. Tae1, Lb7 15. e5, dxe5 16. fxe5, Sed5 17. Sxd5, Lxd5 18. Tf4, b5 19. Sd4, Tb8

20. c3, g6 21. a3, 0-0 22. Th4, f5 23. exf6 e. p., Txf6 24. Le4, Sc5 25. Lxd5, exd5 26. De7, Dxe7 27. Txe7, h5 28. Sf3, Se4 29. Td7, Td6 30. Txd6, Sxd6 31. Td4, Sc4 32. Txd5, Sxb2 33. Td6, a5 34. Txb6†, Kh7 35. Te6, Sc4 36. a4, Sb2 37. axb5, Txb5 38. c4, Tb7 39. c5, Ta7 40. Td6, Kg7 41. c6, remis.

Slutstilling: Petrosjan-Spasski 10½-12½.

Verdensmesterskabet i skak for damer 1969

Gaprindaschvili - Kuschnir 8½ - 4½

Parti	F.	Åbning	Pts.	Total
1.	S	Siciliansk	0	0-1
2.	H	Aljechins f.	½	½-1½
3.	S	Engelsk	1	1½-1½
4.	H	Aljechins f.	0	1½-2½
5.	S	Engelsk	1	2½-2½
6.	H	Aljechins f.	1	3½-2½
7.	S	Engelsk	½	4-3
8.	H	Siciliansk	1	5-3
9.	S	Engelsk	½	5½-3½
10.	H	Siciliansk	1	6½-3½
11.	S	Engelsk	½	7-4
12.	H	Siciliansk	1	8-4
13.	S	Engelsk	½	8½-4½

F, Pts., Total: Gaprindaschvilis farve, points og totalstilling i matchen.

Nona Gaprindaschvili blev verdensmester i skak for damer ved som 21-årig at vinde en sensationel sejr på 9-2 over landsmandinden Bykova i 1962. I 1965 forsvarede hun sin titel mod den jævnaldrende Alla Kuschnir fra Moskva. Slutresultatet blev 8½-4½.

Mod den samme modstander og med de samme cifre vandt Gaprindaschvili forårets VM-match, som spilledes samtidig med matchen Petrosjan-Spasski. Af matchens 16 partier blev de første 8 spillet i verdensmesterens hjemby, Tiflis. Resten i Moskva. Da Gaprindaschvili med en remis i det 13. parti havde sikret sig matchsejren, blev det kun til 5 partier i Moskva.

Som det fremgår af oversigten, var Kuschnir foran efter 4 partier, men derefter lykkedes det hende ikke at vinde et eneste parti. I de sidste 8 partier vandt Gaprindaschvili alle sine hvide partier og holdt de sorte remis.

Åbningsrepertoiret var ikke meget varieret. Kuschnir åbnede som hvid med 1. c4 (1. parti begyndte således: 1. c4, c5 2. Sf3, g6 3. d4,

cx d4 4. Sxd4, Lg7 5. e4) og forsvarede sig mod Gaprindaschvilis 1. e4 med Aljechins forsvar eller med den sicilianske variant 1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. d4, cx d4 4. Sxd4, Sc6.

4751 Aljechins forsvar

Hvid: Gaprindaschvili. Sort: Kuschnir.

6. matchparti.

1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. Sf3, dxe5.

I det 2. og 4. parti spillede udfordrerens 4. —, Lg4. Partitrækket stammer fra Larsen.

5. Sxe5, g6 6. Lc4, Le6.

Efter det overfladiske 6. —, Lg7? følger allerede 7. Sxf7!, Kxf7 8. Df3†.

7. Lb3, Lg7 8. c3, c6.

Herefter bliver sort dømt til varig passivitet; rigtigt var 8. 0-0 og hvis 9. 0-0 så c5!.

9. 0-0, Sd7 10. Sd3, 0-0 11. Sd2, Lf5 12. Sf3, a5 13. a3, a4.

Hermed er det slut med det sorte modspil på dronningfløjen. At foretrække var derfor enten b5 for at følge efter med b4, eller også b6 med hensigten c5.

14. La2, b5 15. Te1, Lxd3 16. Dxd3, e6 17. Lg5, Db8 18. Tad1, Lf6 19. Le1, Ta7.

Sort har en fast stilling, men har ingen udsigter til at få modspil.

20. Sg5, Lg7 21. Dh3, S7f6 22. Sf3.

I denne laveringsstil forløb de fleste af matchens partier.

22. —, Dd6 23. Se5, Sd7 24. Sd3, T7a8 25. Df3, Tae8 26. g3, De7.

Befrielsesforsøget 26. —, e5 strandede på 27. Lxd5, Dxd5 28. Dxd5, cx d5 29. dxe5, Sxe5 30. Sxe5, Lxe5 31. Lh6 eller 27. —, cx d5 28. dxe5, Sxe5 29. Sxe5, Txe5 30. Txe5, Dxe5 31. Dxd5 o. s. v.

27. De2, Dd8 28. Dc2, Dc8 29. Se5, Se7.
Forholdsvis bedst var 29. —, Sxe5 30. dxe5,
Dc7.

30. De2, Sf5 31. Df3, Sb8?

Også her var 31. —, Sxe5 bedre.

32. Lf4, Se7?

Taber straks; efter 32. —, h5 kunne sort stadig forsvare sig.

(Se diagrammet)

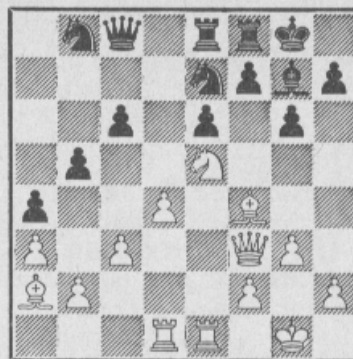
33. Sxf7!, Txf7 34. Lxe6, Sd7.

Ellers følger 35. Lxb8.

35. Ld6!, Sf5.

Eller 35. —, Lf6 36. Lxe7, Txe7 37. Dxf6.

36. Lxf7†, Kxf7 37. g4, Sf6 38. gxf5,
gxf5 39. Txe8, Sxe8 40. Le5, De6 41.
Lxg7, Sxg7 42. d5, cxd5.

Stillingen efter sorts 32. træk.

Her blev partiet afbrudt og senere uden videre spil

opgivet af sort.

Noter af Dr. Miroslav Filip
i SCHACH-ECHO.

En ny variant i Spansk

Af Bent Larsen

Det havde været kendt siden forrige århundrede, at den var dårlig. Altså havde ingen spillet den, og heller ingen bekymret sig om, hvorfor den egentlig var dårlig. Så begyndte den at dukke op. Et par korrespondancepartier. Et par partier af *Stein*. Mange partier af den bulgarske mester *Radulov*. Resultaterne var tilfredsstillende for sort. Hvorfor var den egentlig dårlig?

Jeg tænker på varianten:

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4,
Sf6 5. 0-0, b5 6. Lb3, Lb7!?

I 1891 så *Bilguers* gendrivelse sådan ud: 7. d4, d6 8. Sg5, d5 9. exd5, Sxd4 10. Te1, Sxb3 11. Txe5†, Le7 12. axb3, Sxd5 13. Dh5, g6 14. Dh6, Se3 15. Sc3, Sf5 16. Txf5, gxf5 17. Dg7, Tf8 og nu kunne hvid opnå afgørende fordel med 18. Sxh7, b4 19. Lg5!, hvilket han forsømte i et parti *Mendelssohn-Seufert, Hamborg 1885*.

Meget morsomt, men uden større betydning i vore dage, for sort vil ikke besvare 7. d4 med d6.

Varianten har den charme, at sort ret ofte vil få lejlighed til at spille den, de hvide træk til og med 5. 0-0 er jo på mode, er faktisk for mange en slags rutinetræk. Hvis man specialstuderer 6. —, Lb7 kan man altså regne med at få anvendelse for sit specialvåben. Desuden kan man vel blive så træt af teoribøgernes påstande om, at bondetrækkene har svækket den sorte dronningfløj, at man får lyst til at vise, at man har vundet et udviklingstempo, til fløj-udvikling af dronningløberen.

Kun tre hvide træk rejser tvivl om variantens korrekthed, 7. d4, 7. c3 og 7. Te1. Alle er på skift blevet udnævnt til en slags gendrivelse.

Angående 7. Sg5 kan vi blive hurtigt fær-

dige. 6. —, d6 7. Sg5, d5 8. exd5, Sd4 anses for chancerigt for sort, og 6. —, Lb7 7. Sg5?, d5 8. exd5, Sd4 eller Sa5 er et godt udviklingstempo bedre.

7. d3 spilles også. Det er ikke noget dårligt træk, hvis man gerne vil undgå de skarpe varianter, som en mand, der tør spille 6. —, Lb7, muligvis føler sig hjemme i. Efter 7. d3, Le7 8. a4, d6 9. c3, 0-0 10. Sbd2, Sd7 11. Te1(?) Sc5 12. Lc2, Sxa4 fik sort godt spil i et parti *Damjanovic-Stein, Rijeka 1963*, men dette parti kan ikke siges at være af væsentlig teoretisk betydning. Lidt interessantere er *Unzicker-Planinc, Ljubljana 1969*: 7. d3, Le7 8. c3, 0-0 9. Te1, h6 10. Sbd2, Te8 11. d4, Lf8(!) 12. d5, Sa5 13. Lc2, c6 14. dxc6, Lxc6 med fint spil. Men med 10. d4, d6 11. Sbd2, Te8 var man havnet i kendte lukkede varianter, hvor hvid havde måttet savne det nyttige træk h3, men nogen stor forskel gør det ikke.

Sort kunne muligvis have spillet 8. —, d5, hvilket kunne anføres som argument for en hvid trækstilling, 8. Te1, Le7 9. c3.

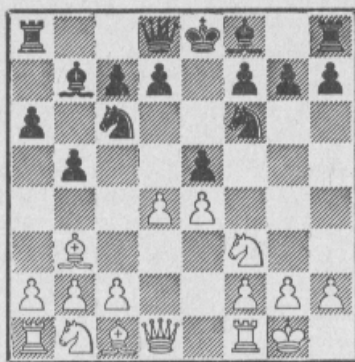
7. —, Lc5 kunne udmærket besvares med 8. Le3.

Måske kan 7. d3 besvares med 7. —, h6!?, hensigt g6 og Lg7. Jeg kender ingen partieksempler.

Men farligt for sort kan 7. d3 næppe være.

7. d4

Bilguer gik altså videre med 7. —, d6. Det nævnte parti er ret kompliceret, men vist hele tiden gunstigt for hvid. Iøvrigt ville også 8. c3 være godt, efter 8. —, Le7 9. Te1 kunne man

havne i den lukkede variant med den betydningsfulde forskel, at hvid har sparet trækket 9. h3.

Nutildags spiller man imidlertid

7. —, Sxd4(!) 8. Lxf7†.

4752

Et russisk parti

Burnevski-Mazukevitsch, 1967:

8. Sxd4, exd4 9. e5, Se4 10. c3, dxc3? 11. Df3, De7 12. Sxc3, Sc5 13. Sd5, Lxd5 14. Lxd5, Tb8 15. Le3, Se6 16. Tfd1, g6 17. Lc6! Td8 18. Txd7, Txd7 19. Td1, sort opgav.

Men f. eks. 10. —, d3 giver tilfredsstillende spil. Gunstigt for sort er 10. Df3? De7 11. c3, 0-0-0!

8. —, Kxf7 9. Sxe5†, Kg8.

Jeg tør næsten ikke skrive det, men jeg kender ikke nogen klar gendrivelse af 9. —, Ke6!? 10. Dxd4, c5 (11. Dc3, Sxe4).

10. Dxd4, c5.

Dette angives i de fleste analyser, men jeg er ikke sikker på, at det er det stærkeste. Stærkt i betragtning kommer både 10. —, d6 og 10. —, De8!? (11. Dc3, Ld6 12. Db3†, Ld5).

Efter 10. —, c5 har det været kendt i nogle år, at 11. Dd1, De8 er særdeles tilfredsstillende for sort. Men hvid kan spille snedigere, se partiet

4753

Janosevic-Malich, Harrachov 1966:

11. De3!?, De7 12. Db3†!, d5 13. f4, Sxe4 14. Sd2, c4 15. De3, Dc5 16. Sxe4, dxe4 17. Sd7, Dxe3†(?) 18. Lxe3, Kf7 19. Tad1, Le7 20. Se5†, Ke8 21. Td7, Lc8 22. Te7, Tg8 23. Td1, Ld8 24. Txd8†!, Kxd8 25. Lb6, Ke8 26. Lc5, Lf5 27. Te7†, Kd8 28. Ld6, Ke8 29. Te7†, Kd8 30. Sc6†, Ke8 31. Te7†, Kf8 32. Ta7†, opg.

Nydeligt. Jeg anser 11. —, De7? for en fejl, sort ville åbenbart gerne dække Lb7 i varianten 12. f4?, d6 13. Db3†?, c4. Som forstærkning af det sorte spil har man angivet 12. —, Ld5, men efter 13. exd5, Dxe5 14. c4 står hvid bedst.

Jeg tror, sort bør spille enten 11. —, Dc7!? eller 11. —, De8!? (12. f4, Lxe4). Hans lø-

berpar kan blive stærkt, og den tabte rokade vejer ikke særlig tungt.

De fleste eksperter anser ikke længere 7. d4 for hvids stærkeste fortsættelse.

7. c3

Dette træk kommer stærkt i betragtning, men det kniber lidt med gode analyser eller partieksempler.

Interessant spillede sort i Kinnmark-Zinn, Halle 1963: 7. —, h6 8. d4, d6 9. Te1, g6!? 10. Sbd2, Lg7 11. a3, 0-0 12. Lc2, Sd7 13. dxe5, dxe5 14. Sf1, Se7 15. Sg3, c5. Sort har mindst lige spil.

Men dette var efter min smag meget slapt spillet af hvid. Jeg anser den sorte opbygning for tvivlsom på grund af 10. a4(!), Lg7 11. dxe5. F. eks. 11. —, dxe5 12. Dxd8†, Txd8 13. axb5, axb5 14. Sa3, La6 15. Sc4!

En klar gendrivelse af 7. —, d5 er ikke nok så let af skaffe, men 8. d4, exd4 9. Sxd4 ser godt ud for hvid.

7. —, Le7 8. Te1, d5!?

påstås at være spilleligt, f. eks. Krogius-Minev, Leningrad 1958:

4754

9. exd5, Sxd5 10. Sxe5, Sxe5 11. Txe5, Sf4 12. d4, Sxg2 13. Lg5, f6 14. Lxf6, gxf6 15. Dh5†, Kd7 16. Df5†, Ke8 17. Dh5†. Remis.

Men 7. —, Le7 8. d4(!), Sxe4 9. dxe5. 0-0 10. Ld5 er vist nok gunstigt for hvid. 8. —, d6 er naturligvis også her utilfredsstillende, hvid har sparet trækket h3.

Efter min mening er det rigtige træk 7. —, Sxe4. 8. Te1, Sf6? 9. Sxe5, Sxe5 10. d4! giver hvid en lille fordel, men efter 8. —, Sc5! ser jeg ingen vanskeligheder for sort, f. eks. 9. d4, Sxb3 10. axb3, d6! eller 9. Ld5, Le7 10. Lxc6, dxc6 11. Sxe5, 0-0 12. d4, Se6 13. b4, a5!

7. Te1(!)

Således spilles nu i de fleste partier med varianten. På 7. —, Le7 vil hvid ikke spille 8. c3 (p. gr. a. 8. —, d5) men 8. d4. Ganske vist er det ikke helt opklaret, om hvid kan opnå nogen fordel efter 8. —, Sxd4 9. Lxf7†,

Kf8! 10. Sxe5, d6, men helt pålidelig ser varianten ikke ud, man foretrækker

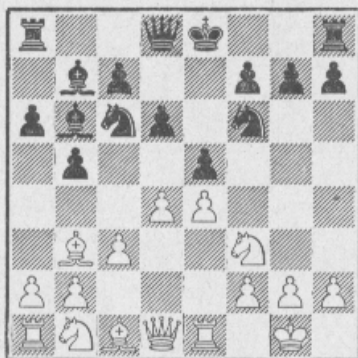
7. —, Lc5.

Nu er 8. Sxe5(?) en tvivlsom fidus p. gr. a. 8. —, Sxe5 9. d4, Sfg4! 10. h3, Df6 11. hxc4, Lxd4 med godt spil for sort. Altså:

8. c3.

Herefter anses 8. —, Sg4?! for gendrevet i et parti *Tringov-Radulov*: 9. d4, exd4 10. h3!, Sxf2 11. Kxf2, dxc3† 12. Kg3 med fordel for hvid. Den almindeligste fortsættelse er derfor

8. —, d6 9. d4, Lb6.

Hvid har faktisk kun ét fornuftigt træk, 10. a4. Se *Kostro-Radulov*, Bulgarien 1966:

4755

10. Lg5?!, h6 11. Lh4, g5 12. Lg3, De7 13. a4, 0-0-0!? 14. axb5, axb5 15. Lc2?, h5 16. h4, exd4 17. Sxd4, Sxd4 18. cxd4, Sg4 19. hxg5, Dxc5 20. Sd2, h4 21. Sf3, hxg3 22. Sxg5, gxf2†. Hvid opgav.

Lignende sager er kendt fra bl. a. Italiensk, at spille Lg5 før sorts rocade kan være at udfordre skæbnen.

10. a4(!), 0-0.

I betragtning kommer 10. —, h6!?

Efter

11. axb5, axb5 12. Txa8

anser mange eksperter

12. —, Dxa8

for dårligt, p. gr. a. *Minic-Stein, Rijeca* 1963:

13. Lg5, Sd7.

14. Sa3, exd4 15. cxd4, Sa5 16. Lc2, b4 17. Sb1, Te8 18. Sbd2, hvid står en smule i overkanten. Men her kan gøres forskellige forstærkningsforsøg, bl. a. 16. —, Te8!?

I *Scholl-Zuidema*, IBM 1969 (mestergr.) lykkedes et hurtigt overfald:

4756

14. Sh4!?, exd4 15. Sf5, Sce5?? 16. cxd4, Sg6 17. Sc3, Te8 18. Df3, d5 19. h4, f6 20. Le3, c6 21. exd5, cxd5 22. Sd6, Kf8 23. Sxe8, Dxe8 24. h5, Se7 25. Sxb5, opgivet

— men sagen er slet ikke klar efter 15. —, dxc3 (16. Lh6, g6!).

Efter

4757

12. —, Lxa8 13. d5, Se7 14. Lg5, Sg6 15. Sh4, Sxh4 16. Lxh4, h6! 17. Sa3, g5 18. Lg3, Dd7 19. h3, c6 20. Df3, Kg7 21. dxc6, Lxc6 22. Le2, h5 23. h4, Sg4! 24. De2, De7 25. hxg5, Dxc5 26. Tf1, f5 27. Lh2, Dh4 opgav hvid

i partiet *Bednarski-Lewi*, Lublin 1969. Partiet er karakteristisk for sorts chancer mod slapt hvidt spil. Men allerede 13. d5 er tvivlsomt, bedre 13. Lg5 med trækstilling til næste note.

11. Lg5, h6.

Her kan hvid spille

12. axb5, axb5 13. Txa8, Lxa8 14. Lh4, hvorved han altså fratager sort muligheden for at slå tilbage med dronningen på a8. I partiet *G. Sigurjonsson-Tompa*, Harrachov 1967, fulgte:

4758

14. —, De7 15. Sa3, b4?? 16. Sc4, bxc3 17. bxc3, Tb8 18. Se3

med stor fordel for hvid

(18. —, Sa5 19. Sf5, Dd8 20. La2, Lc6 21. De1!, Ld7(?) 22. Sxh6†, gxh6 23. Dxb6, Sg4 24. Dg6†, opg.)

Sort måtte enten spille 14. —, Te8 (den stilling kommer vi til) eller 15. —, Sa7.

Efter 12. Lh4 fremkommer stillingen:

Her har man dels spillet 12. —, De7, dels 12. —, Te8. Der synes at være mest stemning for det sidste. Partiet *Tringov-Liebert, Bukarest* 1968 anføres som argument mod det første: 12. —, De7 13. d5, Sb8 14. axb5, axb5 15. Txa8, Lxa8 16. Lxf6, Dxf6 17. Sa3, c6 18. dxc6, Lxc6 19. Ld5, Ld7 20. De2, hvid står bedst. Mod 13. —, Sa5 angiver Parma 14. Lxf6!, Dxf6 15. La2, c6 16. b4, Sc4 17. Lxc4, bxc4 18. dxc6, Lxc6 19. Sbd2 med hvid fordel, hvilket synes at stemme. Her ville det gøre en vis forskel, om Tf8 stod på e8, hvilket kunne opstå efter 12. —, Te8 13. d5. Men i stedet for 16. b4 er 16. axb5, axb5 17. dxc6, Lxc6 18. Ld5 vist også gunstigt for hvid, og her er det faktisk uden betydning, om tårnet står på e8 eller f8.

Denne strategi, med angreb på de sorte bønder på dronningfløjen og eventuelt besættelse af feltet d5, kommer altså efter min mening i betragtning både mod 12. —, De7 og mod 12. —, Te8. Men mod dette sidste træk er den vist aldrig blevet forsøgt. Man kan måske ikke lide at lukke diagonalen op for Lb6.

Der var dog optræk til noget i den retning i *Gufeld-Bagirov, Leningrad 1963*: 12. —, Te8 13. axb5, axb5 14. Txa8, Lxa8 15. d5, men nu kom 15. —, Sa7. Sort er parat til at dække b5, men hvid kaster sig over kongefløjen i stedet. 16. Sd2, Kh7 (16. —, g5 er vist for farligt, 17. Sxg5, hxg5 18. Lxg5, Kg7 19. Df3 fulgt af Sf1). 17. Sf1, Tg8 18. Se3, g5 19. Lg3, Lb7 20. Lc2, De8 21. Sd4 med fordel for hvid. Men her kunne muligvis findes forskellige forstærkninger for sort, f. eks. 16. —, Kh8!?

I stedet for 15. d5 spilledes i *Olafsson-Vasjukov, Reykjavik 1968*: 15. Dd3, exd4?! 16. cxd4, g5? 17. e5!, Kf8 18. Sxg5, hxg5 19. Lxg5, dxe5 20. Dh3 med stor fordel for hvid. Men i *Schmidt-Lewi, Lublin 1969* skete 15. Dd3, Sa5! 16. Ld5, Lxd5 17. exd5, e4 18. Txe4, Txe4 19. Dxe4, g5 20. Lxg5, hxg5 21. Df5, Sh7 22. h4, Df6 og sort kom i fordel. Hvids officersoffer var naturligvis ikke tvunget, men i alle tilfælde synes 15. —, Sa5! at give sort tilfredsstillende spil.

I *Kostro-Grabczewski, Polen 1968* førte 15. dxe5, Sxe5 16. Sxe5, Txe5 17. Sd2, Te8 18. Df3, De7 19. Dd3, Lc6 20. Lc2, Kf8 til temmeligt lige spil. Mod det tidligere anbefalede 15. Sa3 angives nu 15. —, exd4 16. cxd4, Sa5 17. Lc2, b4 med lige spil.

Mod 12. —, Te8 er det altså navnlig eksempler med 13. d5, der savnes. Som allerede antydnet anser jeg netop denne fortsættelse for chancerig for hvid.

Imidlertid er jeg slet ikke sikker på, at 12. —, De7 eller 12. —, Te8 er den rigtige fortsættelse. Men lad mig lige først vise endnu et parti fra det polske mesterskab 1969:

4759

Kostro-Grabczewski:

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4,

Sf6 5. 0-0, b5 6. Lb3, Lb7 7. Te1, Lc5 8. c3, 0-0.

Sådan var trækfølgen også i et par af de andre partier, men med trækstilling kom man til samme stillinger som efter 8. —, d6

9. d4, Lb6 10. Lg5.

10. dxe5, Sg4 og 10. Sxe5, Sxe5 11. dxe5, Sxe4 kan næppe give hvid nogen fordel.

10. —, Te8 11. Sbd2, h6 12. Lh4, d6 13. Sf1, exd4 14. cxd4, g5 15. Sxg5, hxg5 16. Lxg5, Sxd4 17. Sg3, Te5 18. h4, Sxb3 19. axb3, Txxg5 20. hxg5, Sh7 21. b4, Dxxg5 22. Ta3, Sf6 23. Tf3, Te8 24. Db3, Dg6 25. Sf5, Kf8 26. Dc3, Te5 27. Th3, Txf5. Hvid opgav.

Jeg har afholdt mig fra at sætte ? og !, det er svært at sige ret meget på grundlag af et enkelt parti. Men ved at undlade at spille a4 gjorde hvid i og for sig et forsøg på at påvise en ulempe ved 8. —, 0-0. Til kongefløjen med brikkerne, hvis sort spiller g5, ofrer vi! Men ret tidligt blev det klart, at det hvide angreb ikke kunne tilføres tilstrækkelig kraft. Også uden overseelsen i 27. træk havde hvid tabt.

I det tidligere viste parti *Bednarski-Lewi* var trækfølgen: 10. a4, d6, her kunne 10. —, h6 og 10. —, Te8 også undersøges. I *Schmidt-Lewi*: 10. Lg5, h6 11. Lh4 (11. dxe5 er næppe gunstigt for hvid, men sort kan naturligvis undgå det med 10. —, Te8), Te8 12. a4, d6. Her bør man efter min mening se nærmere på 12. —, exd4!?

Konklusion

Det forekommer mig, at varianten kan anbefales spillere, der har lyst til skarpt officersspil. Mod varianten 7. Te1, Lc5 8. c3, der for tiden anses for den farligste, kan man se nærmere på én af følgende muligheder:

8. —, d6 9. d4, Lb6 10. a4, h6!?

8. —, d6 9. d4, Lb6 10. a4, 0-0 11. Lg5, h6 12. Lh4, exd4!?

8. —, 0-0 9. d4, Lb6 10. Lg5, Te8 11. a4, h6 12. Lh4, exd4!?

Slutspil fra studenterolympiaden

Af Jens Kølback

Ved studenterolympiaden havde jeg lejlighed til at spille en del interessante slutspil.

Mit parti mod ungarenen Vadasz blev afbrudt i følgende stilling:

(Se diagrammet)

Jeg har hvid og spillede i hemmeligt træk.

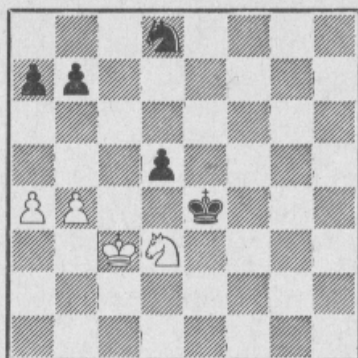
41. Sc5†.

Under analyserne blev det hurtigt klart, at

hvid er fortabt. Sort spiller sin konge til e3, bonden til b6 og får springeren i spil. — Men vi fandt alligevel en plan. Efter 41. —, Ke3 42. a5! spiller han måske alligevel ikke 42. —, b6!, da det afbytter en bonde. Undlader sort at spille 42. —, b6! er partiet sandsynligvis remis.

Næste dag gik ungarenen lige ind i en af vore remisvarianter.

Vadasz

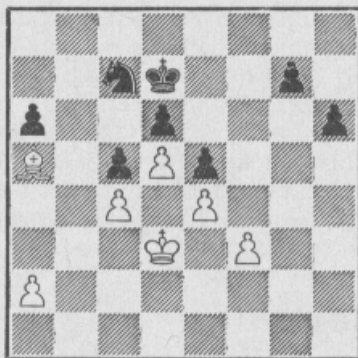
Jens Kølback

41. —, Ke3 42. a5!, d4†? 43. Kc4, Sc6
44. Sd3!, a6 45. Sb2!, Ke4 46. Kc5, d3
47. b5, axb5 48. Sxd3, Kxd3 49. Kxb5,
Kd4 50. a6, remis.

★

Partiet mod Ostermeyer, Vesttyskland blev afbrudt i denne stilling:

Jens Kølback

Ostermeyer

Jeg har som sort en bonde mere; men det videre spil besværliggøres i høj grad af svagheden på d6, som hele tiden skal kunne dækkes. Hvid gjorde hemmeligt træk.

41. Ke3.

og der fulgte:

41. —, g5 42. Ke2, Se8 43. Kf2, Sf6
44. Kg3, Ke7 45. Ld2, Kf7 46. Kh3, Kg6
47. La5, h5 48. Ld8, g4† 49. Kg2, gxf3†
50. Kxf3.

Første fase er forbi. Ved h-bondens hjælp skal springeren nu trænge ind i den hvide stilling samtidig med, at kongen holder d6.

50. —, Kf7 51. a3, Sg4 52. Lh4, Sf6
53. Ke3, Sg8! 54. Kf3, Se7 55. Lg5, Sg6
56. Kg3, Sf4! 57. Kh4.

Hvid kan naturligvis ikke slå springeren: 57. Lxf4, exf4† 58. Kxf4, Kf6! Det spiller en stor rolle, at den hvide bonde står på a3!

Nu vinder sort c-bonden for h-bonden.

57. —, Sd3 58. Kxh5, Sb2 59. Kg4,
Sxc4 60. Lc1, Kg6 61. Kf3, Kh5 62.
Ke2, Kg4 63. Kd3, Sb6!

Sorts plan er nu følgende: a-bonden skal til a4 og springeren via c8 og a7 til b5. Springeren har overtaget bevogtningen af d6.

64. Ke2, a5 65. Lh6.

På 65. a4 følger 65. —, Sxa4 66. Ld2, c4!
67. Lxa5, Kf4.

65 —, a4 66. Ld2.

På 66. Lf8 følger 66. —, Sc8 og nu

1) 67. Ke3, Kg3!

2) 67. Lh6, Sa7.

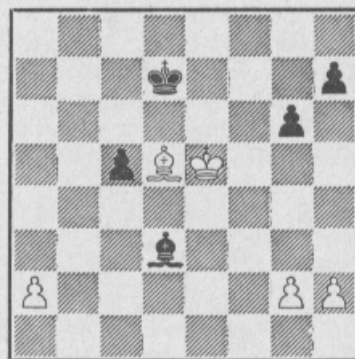
66. —, Sc8 67. Ke3, Sa7 68. Lc1, Sb5
69. Ke2, Sd4† 70. Kd3, Kf3 71. Lh6, c4†!
72. Kxc4, Kxe4 73. Kb4, Kxd5 74. Kxa4,
Ke4 75. Ka5, e4. Hvid opgav.

Sort spiller springeren til b3 og ofrer den på a-bonden.

★

Til sidst følgende slutspil mod Iwanov, Bulgarien:

Iwanov

Jens Kølback

Iwanov har sort, Hvid har fordel, men gevinsten er ikke let. Den er næsten studieagtig. Først skal a-bonden til a5 for at holde den sorte konge tilbage:

41. a4, Kc7 42. a5, Lc2 43. Le4!, Lb3
44. h4, Lf7! 45. g4, h6 46. g5, hxg5 47.
hxg5, Le8.

Problemet er følgende: Hvid må have fat i c-bonden uden at miste a-bonden.

48. Lc2!!.

Truer 49. Kd5 og hindrer den sorte konge i at komme til c6.

På 48. —, Kb7 følger 49. Ld3 og nu

1) 49. —, Kc6 50. Ke6!, Ld7† 51. Ke7!,
Lg4 52. Lxg6, Kb5 53. Le8†!, Kxa5 54.
g6, Lf5 55. g7, Lh7 56. Kf8!, c4 57. Lg6!
og vinder.

2) 49. —, Lf7 50. Kf6, Lb3 51. Lxg6,
Ka6 52. Lf5, Kxa5 53. g6, Kb4 54. Le6,
Lc2 55. g7, Lh7 56. Kf7!, c4 57. Lf5! og
vinder.

48. —, Lf7 49. Kf6, Le8.

Havde hvid spillet 48. Ld3, kunne sort nu genere med 49. —, c4! I variant nr. 2 (kommentaren til 48. Lc2!!) gik dette ikke p. g. a. Le4†.

50. Ke6, c4.

50. —, Kb7 51. Ld3, Kc6 52. Ke7, Ld7
53. Lxg6 er ikke bedre.

51. Kd5, Lf7† 52. Kc5, Kb7 53. Kb5,
Ka7 54. Le4!, Kb8(?)

Sort vælger en hurtig afgørelse. Men han mister enten g- eller c-bonden, hvis løberen trækker. På 54. —, c3 kan følge 55. Kb4, Ka6 56. Ld3†.

55. Kb6!, c3 56. a6, sort opgav.

Personlige oplevelser i „Aros” fra klubbens ældste tid

fortalt af „et gammelt medlem”

I.

I anledning af klubbens 50-årsdag er undertegnede blevet opfordret til at fortælle lidt om »Aros» og dens medlemmer i »de gode, gamle dage».

»Aros» er det old-danske ord for Århus og betyder »å-munding». Det fortæller faktisk efterslægten, at det første bysamfund opstod, hvor åen udmunder i bugten.

Skakklubben »Aros» blev stiftet i 1919 af en »udbryder-klike» fra Århus Skakklub. I denne forbindelse nævnes især de fire navne: urmager Savstrup, skomagemester H. P. Bech (også kaldet »gamle Bech» i modsætning til sønnen Sofus) stenhuggermester O. Lindblad og inkasator I. P. Olsen.

Århus Skakklub var blevet stiftet i 1904 med et hovedindslag af håndværkere fra Statsbanernes Centralværksted, og det var derfor naturligt, at denne klub fik sit hjemsted i »Håndværkerforeningen». Den nydannede »Jydsk Skak-Union» viste den nye klub stor interesse og henlagde sit første delegeretmøde til Århus i 1904. Det fandt sted i Amaliegades Forsamlingsbygning med urmager Savstrup som den myndige dirigent, da der opstod en heftig debat om problemet dobbeltmedlemmer.

I tiden frem til 1919 var der imidlertid sket det i Århus Skakklub, at »håndværkerelementet» var kommet i mindretal. Jeg mindes at have hørt udtalelser som »man kunne ikke mere komme i klubben uden flip», og »man kunne ikke mere være dus med alle medlemmer». I denne »klassesdeling» skal man nok søge forklaringen på den sprængning, der fandt sted i 1919.

Savstrup blev den første formand for den nye klub. Han havde en udpræget økonomisk sans. Hans privatliv bar også præg heraf. F. eks. var hans rigtige navn Kristen Pedersen, da han antog navnet Savstrup efter den by, hans familie stammede fra. Men at lade navnet legalisere, det ville han ikke »give penge ud til», udtrykte han sig. Han havde først forretning på Søndergade, men da man prøvede at sætte ham op i husleje, købte han ejendommen Mejl-gade 17 og flyttede forretningen dertil.

Den stramme finanspolitik, hvormed han konsoliderede sin nye klub, fandt ikke gen-

Skakklubben »Aros»s første formand
urmager K. Savstrup.

klang hos klubbens foretagsomme og idérige »skjald» Jørgen Melchior. Man mærker snært, da der blev kvædet:

»Man Savstrup tit i brandstorm så –
med skuden ud på bugten gå –
tænk, han balancen holder der –
men han går tit i vandet her.»

Lad os lige i denne forbindelse gøre opmærksom på Åge Haus skaksangbog, idet denne indeholder en mængde sange fra skakklubben »Aros».

Ganske vist var jeg ikke medlem fra 1919. Jeg blev indført i klubben sent på året i 1922 af en typograf på »Demokraten» Åge Larsen. Han boede i nærheden af mit hjem i Viby, og han og hans kone kom sammen med mine forældre. Jeg beundrede ham meget, for han spillede »helt oppe» i 2. klasse, medens jeg som nybegynder blev anbragt på styrkelisten nedest i 4. klasse.

Jeg glædede mig altid til klubaftenerne i »Aros» og mødte gerne som en af de første, og det gjorde formanden også. Det varede derfor ikke længe, inden jeg kom i kammeratlig kontakt med Savstrup. Jeg gik ham til hånd og hjalp ham med at stille brikker op. Til gengæld gav han mig lektioner både i klubben og privat. Der var nok en lille egoistisk bagtanke

med i spillet, for Savstrup var gangbesværet (han havde et kunstigt ben). Det varede heller ikke længe, før han højtideligt udnævnte mig til klubbens »lagerforvalter«. Jeg skulle holde materialet under kontrol, stille brikker op osv. Jeg husker, hvor stolt jeg var, da jeg kom hjem og fortalte om mit avancement.

Det gik småt fremad med spillestyrken. Jeg er langsommere end de fleste, når det gælder om at tilegne mig et stof. Til gengæld plejer jeg at huske det, jeg engang har lært. Savstrup lod mig af og til få remis, når vi spillede. Undertiden satte han »gamle Bech« til at spille med mig, og jeg beundrede den behændighed, hvormed han kunne »arrangere« en remis og ligefrem bibringe mig troen på, at det var min dygtighed, der havde gjort sig gældende.

»Gamle Bech« var en udpræget remisspiller, og det var meget sjældent han tabte noget parti, lige meget hvor stærk en modstander han havde for sig. Derfor sang Melchior:

»Skomager Bech, skønt evneri', -
ses ofte spille på remis,
ja, selv som nyfødt siges at -
han inter'sered' sig for pat.«

Sønnen Sofus havde et mere gevinstsøgende spil. Jeg husker det år, han vandt århusmesterskabet. Der var intet, der kunne standse ham. Det lykkedes mig at besætte 2. pladsen. På 3. pladsen kom *Jens Enevoldsen*, der på det tidspunkt opholdt sig i Århus.

Fra min første tid i klubben husker jeg også den begavede farmaceut *Tage Steffensen*, der var århusmester, samt problemisten *N. C. C. Lose* og inspektør *Kruse*. Sidstnævnte nedlod sig aldrig til en samtale med »svage spillere«, hvorimod Lose gerne ville dele sin kunst med andre. Han deltog sammen med »gamle Bech« i »Skakbladet«s løserturnering under mærket »Elbo«, (en kombination af begges forbogstaver).

Og så var der de 2 sympatiske, svensktalende stenhuggere *E. Loberg* og *O. Lindblad*. De var ansatte på Brdr. Kofoeds stenhuggeri på Østboulevarden og rangerede meget højt på styrkelisten. Lindblad var et år århusmester. Melchior var derfor ikke helt retfærdig, når han sang:

»At Lindblad daglig hugger sten -
os undrer ej, hver mand sit ben.
Men vi os undrer noget mer' -
når Lindblad hugger præmier her.«

Til Melchiors undskyldning tjener, at han skulle have ordspillet frem.

Under min langsomme fremgang gennem 3. klasse, mødte jeg i hård konkurrence en murerarbejdsmand *Chr. Christiansen*. Vi var jævnbyrdige og havde stor glæde af at spille sammen. Jeg kom ofte i hans hjem i Absalonsgade. Vi var dog enige om, at ingen af os ville opnå at blive verdensmester. Han trak sig imidlertid tilbage og forsvandt ud af min tilværelse. Ca. 20 år senere traf jeg sammen med ham igen. Han var da en ivrig og uforfærdet deltager i modstandskampen. Som formand for murerne fagforening indtog han en nøglestilling, når han ledede store sabotageaktioner mod den tyske værnemagt. Hans popularitet var den gang næsten uden grænser. »Christian Dansker« blev han kaldt, også lang tid efter befrielsen. Ved det første valg efter krigen blev han af kommunisterne opstillet i Randerskredsen, og hans popularitet var stadig så stor, at han kunne erobre et kredsmandat. Han forsvandt igen ud af min tilværelse. Men så mødte jeg ham en halv snes år senere i Herlev. Jeg mindede ham om, at vi i sin tid havde opgivet at blive verdensmestre. Han svarede vittigt igen: »Ja, og nu har jeg også opgivet at blive statsminister.« - Han var nemlig ikke mere medlem af det høje ting. En skakspiller lærer at tage sine nederlag med humør.

Hartvig Nielsen.
(Sluttes i næste nr.)

LITTERATUR

Informator

Af Bent Larsen

Šahovski Informator, Informador Ajedrecistico, Schach-Informator, kald den hvad De vil, den synes kommet for at blive. Jeg skal forsøge i forbrugeroplysningens tjeneste at berette om dette jugoslaviske fænomen.

For udgivelsen står »Unionscentret for skakspillets fremme«, sådan et center har hver af de jugoslaviske republikker, men dette her er altså den centrale institution for hele landet. Chefredaktør er Matanovic, hans nærmeste medhjælper Ivkov og Milic, så er der et redaktionskollegium med adskillige gode skaknavne, og endelig er der en lang liste over de fremragende kommentatorer. Også mig, sagde hunden.

Om jeg er en upartisk kritiker kan altså diskuteres, jeg er i hvert fald sympatisk indstillet over for foretagendet og har forsynet det med kommentarer til nogle af mine egne partier. Men jeg er kritisk nok til at have forskellige indvendinger.

1. bind udkom i 1966 og dækkede første halvdel af det år, og derefter er det gået slag i slag, to bind om året, bind 6 dækker altså anden halvdel af 1968. Man startede med 466 partier, nr. 6 rummer 821. Ordnet efter åbninger, for det er jo det, det drejer sig om, alverden vil lære åbnings-teori. Og Informator vil lære alverden det, man arbejder med eksport for øje. Det gør et godt indtryk på myndighederne, hvis man skaffer lidt valuta til landet.

Over sprogbarrieren

Den algebraiske notation er som bekendt en næsten international måde at skrive skaktræk på, engang i næste århundrede kommer englænderne og amerikanerne og spanierne vel også med. (I USA så jeg mange unge spillere skrive algebraisk – med brikkernes *russiske* forbogstaver! De læste jo russisk skaklitteratur.) Men det er ikke nok med trækkene, folk vil have kommentarer og forklaringer. Informator gør virkelig noget for at sætte over »sprogbarrieren«, kommentarerne gives i tegnsprog. Et par af disse tegn er forlængst blevet almindelig kendte, ! og ? betegner selvfølgelig henholdsvis et godt og et dårligt træk. Men der er mange andre, f. eks. tegnene for bedømmelsen af stillingen. Lige, eller uklar, eller lille, klar eller afgørende fordel for én af parterne. Der er nogle andre, de står selvfølgelig i hvert eneste bind med forklaring på seks sprog. Nogle af disse tegn vil jeg skrive om senere, da jeg mener, det kommer i betragtning at bruge dem for eksempel her i bladet.

(Da jeg nu skal kritisere, vil jeg skynde mig at skrive, at jeg ikke forstår forskellen på N, nyhed, og TN, teoretisk nyhed. Det gør de fleste andre kommentatorer vist heller ikke, jeg kalder alle mine nyheder teoretiske for en sikkerheds skyld.)

Disse tegn er Informator-folkene så glade for, at de gerne vil have dem helt tydeligt frem. Derfor udelades tegnene for slag og skakker. Det er jeg nærmest imod. Det er rigtigt, at disse tegn er unødvendige, men jeg synes absolut, de er en hjælp, når man uden bræt lader øjnene løbe gennem en serie træk.

Derimod er det helt rigtigt, at man i stedet for brikkernes forbogstaver bruger billeder af brikkerne, som på et diagram. Man løber let sur i forbogstaverne, hvis man læser skaklitteratur på flere forskellige sprog. Et russisk C er egentlig et S. Det er en løber. På fransk er C en springer. S er en springer på nogle slaviske sprog. N er en løber på rumænsk, men en springer på amerikansk. Et russisk F er en dronning, et fransk en løber. FIDE-revyen i sin tid arbejdede med en mærkelig blanding af tyske, amerikanske og russiske forbogstaver, det var der vist ikke mange, der gad vænne sig til.

Informator har altså skabt en slags skakligt verdenssprog, folk på alle kontinenter kan umiddelbart eller efter et meget hurtigt »forstudium« forstå partier og kommentarer. Denne del af »systemet« finder jeg velgennemtænkt.

Åbningskoden

Mindre tilfreds er jeg med åbningskodesystemet, der er udarbejdet af Rabar. Men det vigtigste ved sådan et system er selvfølgelig, at læseren vænner sig til det, og Rabars er da også absolut brugbart. Et af hans udgangspunkter har været de forskellige åbningers popularitet, men selv om Siciliansk og Spansk og Kongeindisk og Nimzoindisk nok skal holde sig på toppen til længe efter landgangen på Mars, er det nok alligevel et lidt upraktisk udgangspunkt. Det virker også en smule bagvendt, at man inden for de forskellige hovedgrupper tager de sjældne og ubetydelige muligheder først og hovedforgreningerne sidst, men det er i det mindste gennemført temmelig konsekvent.

Der er tre hovedgrupper. Først R, der kunne kaldes »diverse«, derefter E og endelig D. Men er det uden videre klart for alle, at Fransk er en E-åbning, medens Caro-Kann hører under diverse? Tjah, én eller anden statistik har altså vist, at der spilles mere Fransk, og så er den havnet i den fine gruppe sammen med alle de »åbne« spil (1. e4, e5) samt naturligvis Siciliansk. Det skal man først vænne sig til eller lære udenad. Eller slå op, åbningskoden står selvfølgelig også i alle bindene. Kongeindisk er noget med D, men hvis den snerper hen i retning af noget Benoni, bliver den anbragt under diverse, sammen med Gammelindisk. Er det helt klart? Næppe for russerne, der kalder det hele for Gammelindisk.

Trækomstillinger kan Rabar selvfølgelig ikke væge sig imod, og han siger helt rigtigt, at det ikke er trækkenes rækkefølge, men den opnåede stilling, der skal bestemme, hvor man anbringer det pågældende parti. Men de stakkels redaktører har det naturligvis hårdt, og i nogle tilfælde findes partier, hvor en bestemt stilling er opstået efter f. eks. de første 8 træk, under forskellige kodebetegnelser. Det er næsten umuligt at undgå det helt, og i nogle tilfælde giver de forskellige veje til den samme stilling anledning til forskellige kommentarer, der er af betydning for den åbningsvariant, hvorunder partiet er anbragt.

Hvis skandinavisk blev moderne ...

Men hvis pludselig en temmelig sjælden åbning skulle gå hen og blive højmoderne, bliver systemet meget upraktisk. Lad os tænke os et eksempel, Siciliansk bliver umoderne! (Ifølge Bronstein burde denne åbning forbydes i mesterturneringer i to år!). Mestrene begynder at spille Skandinavisk, 1. e4, d5!? Alle spiller Skandinavisk. Over hele verden kaster ivrige skakspillere sig over det sidste bind af Informator for at studere Skandinavisk. 160 partier er der med denne genfødte åbning, der er en patentmedicin mod alle sorte hovedpiner. (Bind 6 har 160 Sicilianere).

Skandinavisk er slet ikke det værste eksempel, denne åbning har fået tildelt hele kodeområdet R 81, medens f. eks. 1. e4, Sc6, Nimzowitsch' Forsvar, må nøjes med R 80/b. Efter 2. e×d5, D×d5 er vi i R 81/a, under b står 2. —, Sf6 med andre svar end 3. d4, og R 81/c dækker altså 2. —, Sf6. 3. d4. Andre andettræk af Hvid, f. eks. 2. Sc3, er naturligvis ikke så vigtige, men skal vel stå et sted, det samme gælder Sorts andre muligheder, både 2. —, e6 og 2. —, c6 er da blevet spillet. Det skal formodentlig altsammen findes under a, OK.

Men den bliver gal under b. Hvad skal man stille op med et halvt hundrede partier med 3. Lb5†, et par stykker med 3. —, Sbd7, adskillige med 3. —, c6, de fleste med 3. —, Ld7, nogle med 4. — Lxd7†, de fleste med 4. Lc4 eller 4. Le2. En underinddeling kunne let laves, hvis systemet var beregnet til det, men det er det ikke. Det kunne have været klaret på mange måder, i stedet for de små bogstaver kunne man f. eks. have brugt decimaler, og efter mange års fast tro på, at det var godt nok med R 81, 2 kunne man i en snæver vending have skaffet sig ti fortræffelige undergrupper ved blot at bruge en decimal mere.

Når Skandinavisk får sin store renaissance, kommer det lille b til at stå for brandert, redaktionskomitéen kan ikke gøre ret meget andet end drikke slivovic og sende de 160 partier i trykken i tilfældig nummerering.

Disse indvendinger mod åbningskodesystemet er måske ikke alt for alvorlige, man kan som sagt vænne sig til det. Men der ligger en slags videnskabelig indstilling til grund for hele værket, og det forekommer mig, at man så også burde have været lidt smartere på det punkt.

Udmærket udvalg

Jeg synes, partimaterialet er udmærket udvalgt og bearbejdet. Man kaster sig naturligvis i særlig grad over de stærkest besatte turneringer, og man interesserer sig navnlig for partier med åbnings-teoretisk betydning. I bind 5 og 6 er der kommet et par mindre afsnit med midtspilkombinationer og slutspil, hvilket jeg nærmest opfatter sådan, at redaktionen har ærgret sig, når den kastede partier i brokkassen, hvor slutkombinationen eller slutspillet var ganske interessant. Men jeg finder disse afsnit ret uvæsentlige, det er ikke på grund af dem, man skal købe Informator i stedet for at abonnere på et eller andet skakblad.

Den grove opdeling af kombinationstyperne i kun fire grupper (mat, remis, materialegevinst, diverse) viser vel også, at det ikke er her, hovedvægten ligger.

Fra og med bind 6 er der endvidere 16 sider »FIDE Information« (på engelsk). Dermed har FIDE uden større udgifter løst et problem, der aktualiseredes, da FIDE-revyen gik ind. Hvis læseren er ligeglad med de officielle regler for verdensmesterskaberne og lignende, kan han jo bare springe det over. Informator er alligevel ikke en bog, man skal læse fra ende til anden. Men man kan selvfølgelig læse den på mange måder.

Hvis man f. eks. nærer en særlig interesse for Korchnoj og Mecking, kan man slå op under hhv. K og M i registret bagi, og så kan man se på alle deres partier. Bind 4 har eksempelvis 24 gange Korchnoj og 13 gange Mecking, alt spillet i anden halvdel af 67, bl. a. interzoneturneringen i Sousse.

Men hovedsagen er naturligvis mulighederne for at studere, hvad der er spillet af mesterpartier med en bestemt åbning. Hvis man vil studere en moderne variant, finder man mange partier og må sidde oppe hele natten, ser man på en museumsåbning finder man måske slet ingen partier, måske et par stykker. Kongegambitter er der ikke mange af. Kun i et par tilfælde rummer de noget, man ikke kan finde i standardværkerne.

Hvis vi som eksempel tager en knap så sjælden, men dog heller ikke populær åbning som Hollandsk, altså 1. d4, f5 samt trækombinationer hertil (navnlig efter 1. c4 og 1. Sf3), finder vi i bind 1-6 hhv. 3, 10, 8, 6, 8 og 10 partier under kode R 6. Det er nok til at give et vist indtryk af denne åbning, og enkelte steder finder man virkelig interessante nyheder, men hvis man ser på disse partier uden at vide noget særligt om Hollandsk, kan man også nok godt blive en smule forvirret. Nogle af kommentarerne rummer naturligvis repetition af »kendt« teori, men pladsen er jo ikke ubegrænset – bind 6 er på 300 sider – så i de fleste tilfælde går man let hen over det, »alle« ved.

For mange vil en kombination af Informator og et standardværk om den pågældende åbning nok være det ideelle. Undertiden vil man se, at de lærde strides. Navnlig vil det være ret almindeligt, at en teoribog siger, at stillingen er »lige« eller »temmelig lige«, medens en kommentator i Informator påstår noget om en lille fordel til én af siderne. Det bør man ikke undre sig over,

mange teoretikere er lidt for glade for at erklære, at »Sort har udlignet«, så er de nemlig færdige med den variant og kan give sig til at skrive næste kapitel.

Hemmeligheder til salg?

Kommentarerne i Informator må selvfølgelig først og fremmest stå for den enkelte kommentators regning, derfor er det ganske hyggeligt at vide, hvem han er. Men for den menige læser spiller det vel ikke den store rolle, man stoler på ham. Måske er der særlig grund til at tro på en kommentator, hvis han selv har spillet partiet, så kender han det. I bind 6 er man gået over til simpelt hen at anbringe kommentatorens navn under partiet, hvilket er fornuftigt, i de tidligere bind skal man lede længe efter partiets nummer i en uoverskuelig fortegnelse. Denne fortegnelse har man beholdt, og det er også udmærket. Der har man bl. a. en oversigt over navnene på de mange kommentatorer, så man kan se, hvor mange fine »forfattere«, bogen har. Ivkov har kommenteret 102 partier, stakkels mand, så er det derfor, han spiller så mange stormesterremiser.

For aktive stormestre rummer det visse problemer, om de i sådanne kommentarer skal »sælge« deres hemmeligheder. Men mon ikke de fleste løser problemet på samme måde som jeg: man lyver ikke, men undertiden tier man! Man påstår ikke, at noget er godt, som man anser for skidt, men hvis man har fundet en variant, som man håber at overraske Portisch med, så kan man jo ikke lade være med at tænke på, at man også læser Informator i Budapest. Altså laver man ikke nogen kommentar om den fortsættelse.

Ingen hyggesnak

Mange skakspillere vil sikkert have svært ved at kapere sådan et værk med over 800 partier, der ikke en eneste gang udstyres med en gang hyggesnak. Man hvis man virkelig vil studere åbningsteori, kan man have godt af at indstille sig på denne kølige, saglige fremstillingsform. Selvfølgelig optræder der fejl i varianterne og stillingsbedømmelserne, men ikke særlig mange, og de forskellige kommentatorer har prøvet at holde sig for øje, at et skakparti har et logisk forløb, selv om logikken kan være skjult. Det forekommer ikke, at man taber en god stilling uden at gøre et eneste træk, der fortjener mindst ét spørgsmålstegn. Men det forekommer naturligvis, at en stilling med en lille fordel til én af siderne bliver remis, uden at ? kommer i brug. Kommentatoren har ikke kunnet påvise nogen klar gevinst, måske var der ikke nogen, der er jo en vis remismargin.

Sommetider griber jeg mig selv i at savne enkelte tegn, f. eks. ét, der skulle betyde, at her omkring var begge spillere i så forrygende tidnød, at der ikke er nogen grund til at tage de spillede træk alt for alvorligt! Men den slags pjat lader man konsekvent være med at fortælle. Er trækkene gode, kan det jo være lige meget med den tidnød, er de dårlige, sætter man et ? og angiver måske det rigtige træk. Men i hvert fald synes jeg, man burde have et tegn for tidsoverskridelse, der står bare 1:0, hvilket er lidt utilfredsstillende, hvis man ikke kan se nogen klar grund til at opgive.

Af virkelig »poppede« påfund gør Informator sig kun skyldig i ét, de to sidste gange har man bragt en liste over de ti bedste partier i det foregående bind, fundet af en »jury«, der består af otte kendte mestre. Den slags kan da være meget sjovt.

Bortset fra dette sidespring er Informator lige så videnskabelig og alvorlig som en universitetslærebog i organisk kemi. Jeg kan anbefale værket til dem, der vil sætte sig ind i moderne åbningsteori. Men for at få et virkeligt udbytte af studierne er en ret betydelig spillestyrke utvivlsomt nødvendig. Mesterspiller, tror jeg. Men regler af den slags har jo undtagelser, visse spillere i første klasse arbejder formodentlig med åbningsteori på en mere fornuftig måde end visse landsholdspillere ...

SKOLESKAK

Dansk Skole-Skak (DSS)

er en landsorganisation, hvor alle skoleskakklubber er samlet. Hele landet er opdelt i 12 landsdele, der har hver sin leder. Landsudvalget består af de 12 ledere samt et forretningsudvalg.

I hver landsdel afvikles en holdturnering. De 12 vindere kæmper om Danmarksmesterskabet, der afvikles ved et weekend-stævne hvert år omkring 1. april.

Landsdelsledere

Nordjylland: lærer P. Møller Andersen, Rosenvængets Allé 22, 9700 Brønderslev. Tlf. (08) 82 12 78.

Nordvestjylland: A. Christensen, Vesterhavsgade 169, 7680 Thyborøn.

Sydvestjylland: overlærer K. Sand, Heimdalsgade 38, 6700 Esbjerg. Tlf. (05) 12 65 43.

Nordøstjylland: lærer S. Svendsen, Tousvej 43, 8230 Åbyhøj. Tlf. (06) 15 50 27.

Østjylland: lærer Johannes Klausen, Anlægsvej 3, 8766 Nørre Snede.
Sydøstjylland: lærer P. Thomsen, Vestervang 2, Sdr. Bjært, 6091 Bjært. Tlf. (055) 7 22 54.
Sønderjylland: lærer Ib Hansen, Holm, 6430 Nordborg. Tlf. (044) 5 07 51.
Fyn: lærer H. Meldgård, Kirkevej 6, 5580 Nr. Åby. Tlf. (09) 42 12 01.
Lolland-Falster: skoleinspektør O. Bundgård, 4873 Væggerløse. Tlf. (03) 87 71 51.
Nordsjælland: overlærer J. Gad, Klostervej 20, 3400 Hillerød. Tlf. (03) 26 62 81.
Sjælland: lærer Helge Jensen, Hvilevej 8, 3070 Snekkersten. Tlf. (03) 21 47 57.
København: overlærer Daniel Nielsen, Strandvangsvej 39, 2650 Hvidovre.

Den nye fritidslov

vil sikkert give den kommende 10. sæson fornyet fremgang for DSS. – En kort instruktion, 15 timer i skoleskak, kan fås om kort tid ved henvendelse til F. Kortegård, Eskebæk 7, Skanderborg, til brug for lærere, seminarister eller øvrige instruktører, der føler, at de står på bar bund.

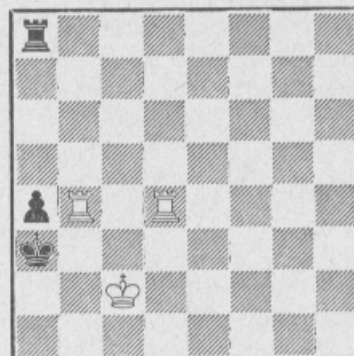
Ifølge »J. P.« arbejder lektor Enevoldsen for fuld kraft på skoleskakkbogen, der nok skal blive »årets bestseller«.

Ih, du forbarmende!

Nimzowitsch, der efter første verdenskrig bosatte sig i København og kom til at øve en overordentlig stor indflydelse på det danske

skakliv, var først og fremmest positionsspiller, men i en snæver vending var han tillige en dreven taktiker.

Sort: Nimzowitsch

Hvid: Post

I turneringen i Barmen 1905 var han kommet et tårn bagud, men han prøvede en sidste chance:

1. —, Tc8† 2. Kb1??

Hvad svarede Nimzowitsch?

2 skakbøger i præmie. Løsning inden den 10. oktober til B. Borgå, Kystvej 46, 6200 Åbenrå.

Vindere og løsning på opgaven i nr. 9

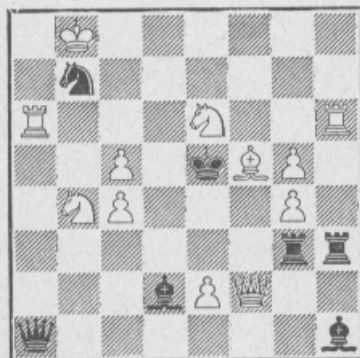
Susanne Bitsch, Roskilde, og Hans Nielsen, Skovlunde har hver vundet en skakbog. Der var 23 rigtige løsninger (1. Sxf4, Kxh6 2. Se6 med mat på h1 eller dronninggevinst).

PROBLEMSKAK

Redaktion: Jan Mortensen, Sct. Olavsallé 44, 2630 Tåstrup (originalopgaver). Tlf. (01) 99 25 58
O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, 2720 Vanløse (løsninger). Tlf. (01) 71 70 78

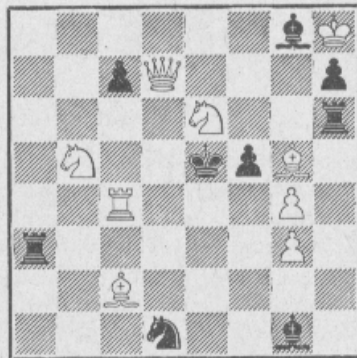
Originalopgaver

8784. Arnoldo Ellerman
Buenos Aires (Argentina)

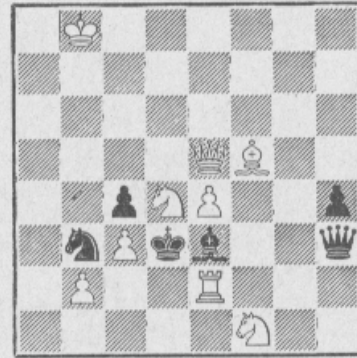
Mat i 2 træk

8785. Hugo Knuppert
Vedbæk

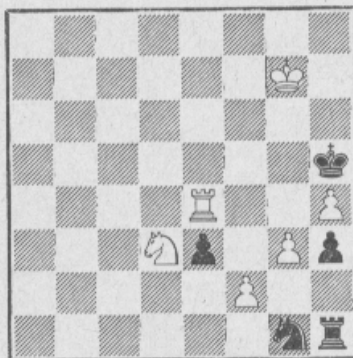
Mat i 2 træk

8786. Arni Stefánsson
Reykjavik (Island)

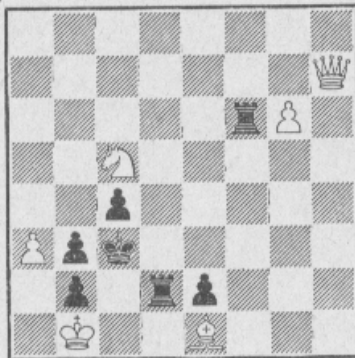
Mat i 2 træk

8787. Poul Hage
Rønne

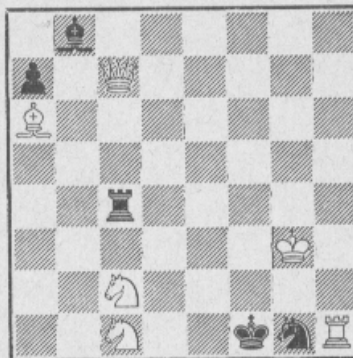
Mat i 3 træk

8788. S. Jensen, Vojens
Tilegnet S. G. Jensen, Gram

Mat i 3 træk

8789. Wolfgang Weber
Plauen (Tyskland)

Selvmat i 3 træk

Rettelser

6655 (marts 1953): tidligere publiceret i La Scacchiera, dec. 1952 (J. P. Toft).

8771 (sept. 1969): sB på a5.

8772: sKd5.

Rekonstruktionsopgave 9:

1. Da1, gxf2† 2. Lg4.

Minorforvandling med 4 brikker (en lille kompositionsturnering)

Opgaverne 8751-52 i augustnummeret indeholder begge minorforvandling, d.v.s. forvandling til tårn, løber eller springer. Det er ikke første gang, dette er fremstillet med kun 4 brikker i en totrækker; T-forvandling kan endog fremstilles med 3 brikker, som i følgende opgaver: (8790): C. Tomlinson, Amusements in Chess, 1845: Kc6, Bc7-Ka7 (8791): E. B. Cook, American Chess Nuts, 1868: Kc2, Bg7-Ka1. Da alle 4-brikstillinger næppe er fundet endnu, vil vi gerne opfordre vore læsere til at forsøge sig som komponister og indsende så mange forskellige stillinger som muligt med 4 brikker, hvor fordringen er mat i 2 træk og førstetrækket en bondes forvandling til T, L eller S.

Indsendelser til Jan Mortensen, St. Olavsallé 44, 2630 Tåstrup, inden 6. november 1969. Der udsættes to bogpræmier; en tilfalder indsenderen af de fleste stillinger, og en udtrækkes blandt samtlige indsendere, således at hver fundet stilling giver én chance. Stillinger, der i det væsentlige er ens, tæller som én. Ligeledes medregnes naturligvis kun korrekte opgaver, d.v.s. der må kun være et førstetræk, der løser opgaven.

Løsninger til opgaverne i augustnummeret

Nr. 8743 af L. Fontaine: 1. Sc4. Træktvang (V.R.) J. P. Toft sender følgende beslægtede opgave med samme materiale: Nr. 8792 af Kurt Laue, The Gambit, før 1953: Kg6, Sf2, Sg4-Kh4, Se1, Sg3. Lignende fremstillinger i tre træk findes også, f. eks. Nr. 8793 af S.

Loyd, Chess Monthly 1858: Kh5, Se4, Sf5-Kh1, Sf2, Sh2, Bg2 og Nr. 8794 af N. D. Nathan: Scachzeitung 1852: Kb7, Se4, Se5, Bf6-Ke8, Se7, Sg7. (J.M.).

Nr. 8744 af T. Kardos: 1. Dh1.

Nr. 8745 af T. Kardos: En såkaldt partiel analyse. Det kan bevises, at sort har mistet retten til enten 0-0-0 eller 0-0, evt. til begge, idet sidste træk har været med Ta8, Th8 eller K. Løsningen bliver enten 1. Dg7 eller 1. Db7. (J.M.).

Nr. 8746 af T. Kardos: 1. Sf3†.

Nr. 8747 af N. Kaschtscheev: 1. Lf5.

Nr. 8748 af N. Kaschtscheev: 1. De5. To fortsatte forsvar med Td4. (J.M.).

Nr. 8749 af N. Kaschtscheev: 1. Dc7. Kongestjerne og hvidt springerbatteri med to bagholdsrikker. (J.M.).

Nr. 8750 af N. Kaschtscheev: 1. Dc6. Biløsning 1. Lg2.

Nr. 8751 af M. Lokker: 1. a8(S).

Nr. 8752 af M. Lokker: 1. Dd7†. Biløsning: 1. h8(T).

Nr. 8753 af Jan Mortensen: 1. a8(D)†. Asymmetri (OGL).

Nr. 8754 af Jan Mortensen: 1. Df7†. Direkte og indirekte frigørelse af en hvid bonde, der forvandles til henholdsvis D og S. (J.M.).

Nr. 8755 af Jan Mortensen: 1. g6†.

Nr. 8756 af Jan Mortensen: 1. Lc1†. 1. La3†?, Ka3 2. Dc3, men 1. —, axb1(D).

Nr. 8757 af S. Poduschkin: 1. Da2. Biløsning 1. Lf6. Opgavens indhold ligger på de forskellige svar efter 1. —, Kg5 og 1. —, Bg5 i løsninger, forspil og forførelsen 1. Da4?, a2! (J.M.).

Nr. 8758 af Tore Andersson: 1. Te2. Tema-varianterne 1. —, Se3 2. Sb5 og 1. —, Le3 2. Se4 viser Mari. Sort åbner 2 gange for en hvid linie, og hvid må vælge den af to matmuligheder, der ikke skærer den netop åbnede linie. (J.M.).

Nr. 8759 af Lars Larsen: 1. Sb6. Uundgåelige dualer efter 1. —, De4, Dc4 og Dxd3 — skriver forfatteren.

Nr. 8760 af A. Stefanson: 1. Dc4.

Nr. 8761 af Holger Helledie: 1. Sc6, truer 2. De2†. 1. —, Kf5, Lb6 2. Df4†. 1. —, d4

2. Se7 (retur). 1. —, Se5 2. De5†. Rene matter. (OGL).

Nr. 8762 af H. Knuppert: 1. Kg7 truer 2. Se7†. 1. —, c3 2. Da4. 1. —, e3 2. Dg4, men beklageligvis uløselig efter 1. —, Dd2 2. Da4, Da5! Opgaven indeholder schweizertemaet dubleret. Prøvespillene er 1. Da4? truer 2. Da8. 1. —, Da3! 1. Dg4? tr. 2. De6. 1. —, Lh3! Desuden forførelse 1. d4? tr. 2. Sc7 og Se7; 1. —, cd4 ep 2. Da4. 1. —, ed4 ep. 2. Dg4; 1. —, c3 2. Sc7; 1. —, e3! Samt 1. Lc7 tr. 2. Se7. 1. —, c3! En korrektion er forhåbentlig mulig.

Nr. 8763 af Arthur Madsen: 1. c8(D) tr. 2. Db7†. 1. —, Le8 2. Db4†. 1. —, Le4 2. Dc7†. 3 herlige varianter. (V.R.).

ad) 8735: V. Røpke har gjort opmærksom på følgende dual, der ikke var anført ved løsnin-
gen: 1. —, h1(S) 2. Ta6† 3. Sh6.

Løserlisten

Total august: P. Bangsgaard 84, Jens Clausen 276(4), A. Dithmer 466(10), V. E. Hesselberg 121(1), Leif Jensen 209(1), S. Juhl 19, A. Kroll 22, T. Kruse 58, Henning Larsen 178(1), K. B. Larsen 492, O. Reeh 42, V. Røpke 360(35), L. C. Schmidt 166, L. Skov 361, L. Slotsgaard 240, V. Søndberg 435, K. Thrane 327(13), Ax. Tipsmark 512(8), P. Østerbye 42(9) og øvrige lødere uforandrede.

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: *Axel Nielsen*, Klostervej 23, 5000 Odense, tlf. (09) 12 52 50, postgiro 96 38.

Afsluttede partier

Landsholdsklassen 1968: Peder Madsen vandt over Poul Larsen, H. Laurberg remis med Emil Levin, Axel Nielsen vandt over A. Berggreen, A. Berggreen remis med Jens Otto Pedersen, A. Berggreen vandt over H. Laurberg.

Mesterklassen: 163: 6/4, 2-3. — 164: 2/7, 1-4, 1/2.

1. klasse: 302: 2/1. — 303: 2/5, 2-7. — 304: 3-6.

2. klasse: 617: 5/6, 5-1, 2/6, 1-6. — 618: 6/1, 5/7. — 619: 3-1, 4-2. — 621: 7/4. — 623: 5/3, 6/3, da 3 er tavs. — 624: 6/4, 7/2. — 625: 5-6, 5/2, 4-2, 3/6. — 627: 2/4, 4/1, 1/7. — 630: 5/1.

3. klasse: 680: Partiet 4 mod 7 indkaldes til bedømmelse, 4 skal indsende afskrift mod 1. — 687: 3/2. — 688: 1-6, 6/5, spiller 7 mod 5? — 690: 5/2. — 692: 1/3. — 695: 1/3, 2/3, 4/3, 5/3, 6/3, 4/1. — 697: 7/2, 4/1, 4/6. — 699: 5/3. — 701: 6/7.

4. klasse: 604: 1-4. — 605: 1/7, 1/4, 7/3. — 606: 2/7, 5/1, 6/1, da 1 er tavs, 5/4, 6/4. — 607: 3/4. — 608: 7/4, 4/1 på tid. — 610: 3/7, 7/6. — 611: 6/2, 6/7. — 612: 7/3, 7/5. — 613: 2/3, 3/6, 2/6.

Afsluttede grupper

II 610:

1. Leo Rasmussen, Sandager	1/2		
2. J. Henrichsen, København	3		
3. M. Nygård, Jels	4	3.	13,35
4. B. H. Kristensen, Jakobshavn	2		
5. Tage Nørring, København	1		
6. L. K. Jensen, Vamdrup	5	1.	24,00
7. Kai Krasborg, Odense	4 1/2	2.	18,65

II 611:

1. Osv. Larsen, Sierslev	4	2.-3.	16,00
--------------------------	---	-------	-------

2. H. C. Lindsgaard, Kbhvn.	3		
3. Poul G. Jensen, Varde	2 1/2		
4. F. Gasseholm, Attruphøj	4	2.-3.	16,00
5. J. Klausen, Nr. Snede	0		
6. Svend Nielsen, Kippinge	4 1/2	1.	24,00
7. Ø. D. Jacobsen, Vestmanna	3		

II 613:

1. Steen Hanum, Slagelse	0		
2. Søren Pedersen, Sandby	2 1/2		
3. P. H. Christiansen, Frdsv.	5 1/2	1.	24,00
4. Jens A. Kristensen, Hover	4	2.	18,65
5. Knud E. Eriksen, Munkebo	3	3.	4,45
6. Johs. Pedersen, Ejby	3	3.	4,45
7. Vagn Sørensen, Ølgod	3	3.	4,45

II 616:

1. Steen Fedder, Alme	5	1.	24,00
2. Johs. Stenger, Røddinge	1 1/2		
3. Per Gradman, Randers	2 1/2		
4. S. E. Jensen, Torslunde	3		
5. Bj. Christensen, København	3		
6. Jørgen Hviid, Århus	3 1/2	1.-2.	16,00
7. Børge B. Bonnerup, Vesløg	3 1/2	2.-3.	16,00

II 617:

1. Knud Beuschau, Langeskov	2		
2. Asger Loldrup, Risskov	2		
3. A. Binderup, Roskilde	5	1.-2.	21,35
4. M. Lorensen, Brønshøj	5	1.-2.	21,30
5. Verner L. Hansen, Borup	2		
6. N. L. Agger, Roskilde	1 1/2		
7. Kurt B. Larsen, Vordingborg	4 1/2	3.	13,35

II 622:

1. Erik Fagerstrøm, København	0		
2. Svend E. Kramer, Kruså	2		
3. Viggo B. Quist, Århus	5	1.-2.	16,00
4. Henrik Kaiser, Birkerød	5	1.-2.	16,00

III 679:

1. M. Mathiesen, Hvidovre	1		
2. Poul Eriksen, Munkebo	2		
3. Helge Schou, Hellerup	5½	1.	24,00
4. Tage Jensen, Kissendrup	0		
5. John Eriksen, Skagen	4½	2.-3.	16,00
6. Torben Larsen, Århus	4½	2.-3.	16,00
7. Nils Havsteen, Middelfart	2		

III 686:

1. Benny Duun, Glostrup	5	1.-3.	18,70
2. Bjarne Sørensen, Søborg	5	1.-3.	18,65

3. Ejnar Kristensen, Esbjerg	5	1.-3.	18,65
4. Arne Dahl, Viby	2		
5. Poul Eriksen, Munkebo	1		
6. Finn Larsen, Vorup	0		
7. Kai Larsen, Århus	3		

III 696:

1. Jens Olsen, Haslev	3	2.	6,70
2. Willy Heldgaard, Åbenrå	3	2.	6,65
3. Lauge Andersen, Stubberup	4	1.	18,65
4. Kaj Kristensen, Grenå	2		

Axel Nielsen.

Udenlandske turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Arne Henriksen*, Syrenvej, 6880 Tarm, tlf. (07) 37 11 49, postgiro 10 59 15

NYHEDER

Fortsat fra side 214

Tilmelding og indskud sendes senest fredag den 24/10 til *Ove Mortensen, Åderupvej 4, 4700 Næstved, Tlf. 72 63 66*, mellem 18 og 19.

Indskud og tilmelding helst klubvis.

Vel mødt.

Vagn H. Bigum.

Skakklubben Tårnet, Ballerup

indbyder igen i år til juniorskakstævne for alle unge, der ikke er fyldt 20 år i week-enden 8.-9. november, filmsalen, Rugvænget skole (ved Balleruphallen - 5 min. fra S-tog).

Spilletid: Lørdag kl. 14-18 og søndag kl. 10-14. Herefter præmieuddeling.

Turneringen bliver en timeturnering (1 time til hele partiet) efter Monrad. Mester- og 1. klasse: 3 runder lørdag og 2 søndag (her spilles med ure). Øvrige klasser: 4 runder lørdag og 3 søndag.

Indskud: mesterkl. 10 kr., 1. kl. 8 kr., 2. kl. 6 kr., øvrige klasser 5 kr.

Præmie til hver fjerde deltager. Tilmelding senest den 3. nov. til *Harry Petersen, Nyvej 55, 2750 Ballerup. Tlf. 97 31 45.*

Arrangør: Tårnet, Ballerup. Vel mødt i Ballerup den 8. november kl. 14.00.

Harry Petersen, fm.

Københavnsk skak-sejr

Søndag den 7. september drog et københavnsk ti-mands skakhold over Sundet for at dyste med tre svenske hold fra byerne Malmø, Helsingborg og Lund.

Det københavnske hold bestod af følgende spillere: Nr. 1 Svend Hamann, nr. 2 Peter H. Nørby, nr. 3 Finn Petersen, nr. 4 Jørgen Hvenekilde, nr. 5 Ove Ekebjærg, nr. 6 Niels Chr. Steen, nr. 7 Leif Berg, nr. 8 Ulrik Rath, nr. 9 Lars Møller Petersen og nr. 10 Aage Sinkbæk.

I første runde vandt København over Malmø med cifrene 7-3, mens Helsingborg besejrede Lund 5½-4½. I anden runde vandt Køben-

havn over Helsingborg 6½-3½, mens Malmø spillede uafgjort 5-5 med Lund. Endelig vandt København over Lund 7½-2½, mens Malmø besejrede Helsingborg 5½-4½.

Herefter havde det københavnske hold vundet en overbevisende sejr på 6 matchpoints efterfulgt af Malmø med 3, Helsingborg med 2 og Lund med 1 matchpoint.

Endnu klarere var den danske sejr målt i individuelle points, af hvilke København tegnede sig for 21, mens Malmø og Helsingborg tegnede sig for hver 13½ og Lund for 12 points.

Topscorene på det danske hold var Finn Petersen, Niels Chr. Steen og Ulrik Rath med hver 3 points efterfulgt af Svend Hamann med 2½.

BERLINGSKE TIDENDE.

Det åbne Brøndbymesterskab

er spillet i ugen 1. til 8. sept. i kulturhuset »Kærnen« i Brøndbyvester med deltagelse af 122 spillere, hvoraf et flertal var ganske unge. De arrangerende klubber Brøndbyvester Skakklub og Brøndbyernes Skakklub kan notere succes på denne kortturnering, som hermed afvikledes for 3. år i træk. FIDE's regler er tillempet turneringen; betænkningstiden er 1 time pr. spiller pr. parti - 7 runder.

Turneringen er blevet til med stor velvilje fra Brøndbyernes kommune, som foruden hjælp med lokalet havde bidraget med smukke ærespræmier til alle rækker. Til stede ved præmieoverrækkelsen var foruden en hel del forældre borgmester Keld Rasmussen og skoledirektør Blaksteen. Skoledirektøren overrakte præmierne til holdet fra Brøndbyvester skole, som var vinder af den skoleskaktturnering, der var arrangeret sideløbende. Brøndbyvester skole vandt hermed den udsatte pokal til ejendom. Borgmesteren takkede på kommunens vegne klubberne for det store arbejde, man gør til glæde for kommunens beboere og ikke mindst til glæde for ungdommen, samt tilsagde kommunens støtte til fremtidige arrangementer.

Resultaterne var:

Mesterklassen: 1. Poul E. Hansen, KS 6, 2.

Troels Bjerre, Gentofte 5 korr. 26½, 3. Henrik Sørensen, Sundby 5 korr. 26, 4. Sven Pedersen, Gentofte 5 korr. 26, 5. Ove Søgård, Studenterf. 5 korr. 23.

1. klasse: 1. Jan Petersen, SK 6 korr. 29½, 2. Allan Poulsen, Gladsaxe 6 korr. 22½, 3. Preben Wennerwald, Lyngby 5 korr. 25½, 4. A. Christiansen, Hedehusene 5 korr. 25½, 5. Noel Kåber, SK 5 korr. 23.

2. klasse: 1. Flemming Lund, Albertslund 5½, 2. Bjarne Sørensen, Albertslund 5, 3. Svend Knudsen, Albertslund 4½ korr. 29½, 4. J. H. Hansen, Albertslund 4½ korr. 28.

2. klasse B: 1. Søren Godtfredsen, 5½ korr. 30, 2. Henning Pedersen, 5½ korr. 26, 3. Gustafson hjemmesp. 5 korr. 26, 4. Leif Rolsted, pers. m. 4½.

3. klasse A: 1. H. U. Dreier, Brøndby Sk. 6½, 2. Eigil Hansen, Rødovre 5 korr. 27½, 3. E. Larsen, Brøndby Sk. 5 korr. 22, 4. K. R. Larsen, Albertslund 4½.

3. klasse B: 1. C. Løfgren, hjemmesp. 5½ korr. 30½, 2. Dines Hansen, 5½ korr. 27½, 3. Poul Miller, Brøndb. v. Sk. 4½ korr. 27½, 4. Poul Roed, Brøndb. v. Sk. 4½ korr. 26.

Begynderklasse: 1. S. O. Thomsen 4, 2. Willy Møller 4, 3. H. Kristensen 3, 4. Helge Meyer 1.

Skolekakklubbernes lynturnering vandtes af Poul Miller, Brøndbyvester skole.

W. Abrahamsen.

Statsbibliotekets tidsskriftslæsekredse

Atter i år kan Statsbiblioteket i Århus tilbyde en del af sin bestand af løbende udenlandske tidsskrifter i læsekredeabonnement. Som abonnent modtager man for et beskedent beløb tidsskriftnumrene efterhånden som de udkommer og har lov til at beholde dem i 10 dage til gennemlæsning, hvorefter de skal videresendes til næste abonnent.

Læsekredefortegnelsen for 1970 udkommer midt i oktober og indeholder følgende skaktidsskrifter:

BRITISH CHESS MAGAZINE, CHESS LIFE, DEUTSCHE SCHACHZEITUNG, EG (studier), FERNSCHACH samt TIDSKRIFT FÖR SCHACK.

Desuden findes der verdenskendte skakspalter i de blandede tidsskrifter THE NEW STATESMAN (*Assiac*) og ILLUSTRATED LONDON NEWS (*B. H. Wood*), som begge udkommer hver uge. For sidstnævntes vedkommende optages dog kun nye abonnenter i begrænset omfang!

Fortegnelsen kan fås ved henvendelse til: Tidsskriftslæsekredse, Statsbiblioteket i Århus, Universitetsparken, 8000 Århus C. Tilmelding til samme adresse senest den 5. november 1969. Nye abonnenter optages kun denne ene gang om året.

Hedeboturneringen 1969

I turneringen, der havde samlet 98 deltagere, blev følgende spillere præmietagere:

Mesterklassen: 1. Børge Andersen, KS 3½, 2. Frode Thomsen, Al. S. 3½, 3. Poul Frausing, Nordre 3½.

1. klasse: 1. Steen Mølgård, København 4, 2. Frede Jensen, Fårevejle 4, 3. Søren Sundorph, Ge. S. 4, 4. Willy Abrahamsen, Bby. 3½, 5. Søren Pedersen, Holbæk 3½, 6. Jørgen Løvgreen Nielsen, Roskilde 3½.

2. klasse: 1. Jens Østergård, Slagelse 4½, 2. Bent Pedersen, Holbæk 4, 3.-4. Jørgen Yvan, Farum og Ib Andersen, Espergærde, begge 4, 5. Å. Råsted, Roskilde 3½, 6. G. Overgård, F. S. 3.

3. klasse, gr. A: 1. Leif Kjeldsen, Valby 4½, 2. Vagn Larsen, Frederikssund 4, 3. Anders Balslev, Metropolitanskolen 4.

3. klasse, gr. B: 1. Nic. Palmer, St. S. 4, 2. Åge Skovrind, Jyllinge 4, 3. Gunner Jensen, Hedeh. 3½.

Begynderklasse: 1. Fritz Ørnbo, Espergærde 4, 2. P. Polhaus, Ballerup 4, 3. Emil Boeg, Holbæk 4.

f. Hedehusene Skakklub
Allan Christiansen.

Studenterforeningens 6. internationale skaktturnering 1969

Studenterforeningens 6. åbne, internationale skaktturnering spilledes med 8 runder efter schweizersistemet 4.-9. august og vandtes af P. H. Nørby, Kampklubben med 7½ points. På de næste pladser fulgte: 2. J. Hvenekilde 7, 3. L. Berg, Studenterforeningen 6, 4. F. Petersen, Kampklubben 6 og 5. Torben Kjeldsen, Studenterforeningen 6.

Blandt de ikke seedede spillere fik følgende præmie: S. Christiansen, 1841 5½, A. Poulsen, Gladsaxe 5, E. Christoffersen, Glostrup 5 og H. Hjort, Kampklubben 5.

Præmierne til de to bedste juniorer tilfaldt J. Øst Hansen, 5 (41) og S. Fedder, Hillerød 5 (37½).

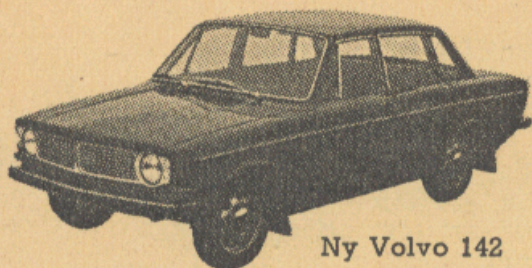
Efterlysning

Et skakur mærket »10« og tilhørende Skakklubben Evans, Vejle, er bortkommet under week-end-turneringen i Vejle den 2.-3. august. Eventuelle oplysninger om dette ur bedes sendt til formanden for Evans: Arne Andersen, Hornstrup, 7100 Vejle. Tlf. (05) 85 91 11 Hornstrup 73.

Dødsfald

Som allerede meddelt i sidste nummer under *Problemskak* er en af de bedste skakspillere i Roskilde gennem tiderne og vinder af adskillige Roskilde-mesterskaber, Harry Olsen, afgået ved døden i en alder af 67 år.

En anden kendt Roskilde-spiller, Julin Højbøge, er ligeledes død. Højbøge var bl. a. med til at vinde flere provinsmesterskaber for Mårbo Skakklub. Han flyttede for en del år siden fra Rødby til Roskilde.

Ny Volvo 142

De bli'r en bedre bilist
- hvis De kører hos LIS!

Effektiv undervisning
efter Deres behov
- meget lav dumpeprocent!

Elever hentes og bringes
- kun København.

Tlf. 01 91 21 65
(kl. 8-9)

Lis Tjørnhøj-Thomsens køreskole
Våbenstedvej 15, 2730 Herlev

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24
KØBENHAVN K
TELEFON BYEN 6291
BUTIK GIRO
EN GROS Dansk 86178
FABRIK Norsk 99303
FORLAG Svensk 4205
P O S T O R D R E

Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt
og gammelt om

**SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER**

Pr. nummer kr. 0,50
Pr. år kr. 10,00

Dansk Skak Unions reglements-hæfte 1. udg. Lommeformat!

indeholdende reglementer for divisionsturneringen, enkeltmandsturneringerne, herunder junior-danmarksmesterskabet. Kamplederinstruksen samt F.I.D.E.'s regler om skakspillet!

Uundværlig for turneringsskakspillere!

Pris kr. 10,00 (incl. moms). Tilsendes portofrit mod indbetaling på giro 2 08 01, Skakbladets ekspedition, Akademihaven, 4180 Sorø.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition samt hos postvæsenet. Abonnementspris pr. år: kr. 30,00 (Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island). Øvrige udland: kr. 33,00 pr. år. Enkelte numre samt hele ældre årgange kan købes i ekspeditionen.

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: O. Schøller Larsen, Æblehavevej 9, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: R. Falborg, Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Sekretær: E. Meedom, Kirkebakken 14, 2600 Glostrup.

Juniorleder: H. Grau-Hansen, Østervænget 17, Overlund, 8800 Viborg. Tlf. (06) 62 02 83.

Propaganda og korrespondanceskak: Chr. Waagner Nielsen, Arendalvej 9, 9800 Hjørring.
Tlf. (0891) 3256.

Redaktion:

Ledende redaktør: Hans Rasmussen, Toftevej 10, 8220 Brabrand. Tlf. (06) 26 25 07.

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Trykt i A. Backhausens Bogtrykkeri ved Holger J. Sørensen, 8700 Horsens.

Afleveret til postvæsenet 6. oktober 1969.

Skaklitteratur

E. V. Nielsen: Træk af kampklubbens historie. Lunefulde beretninger om begivenheder, som forfatteren har oplevet i sit ca. 50-årige skakliv.	
86 sider	18,50
Enevoldsen: Verdens bedste skak, bind I: 18,50, bind II	21,50
Boleslawski: Caro-Kann bis Sizilianisch, 480 sider	34,75
Boleslawski: Königsindisch bis Grünfeldverteidigung, 351 sider	44,50
Keres: Dreispringerspiel bis Königsgambit, 330 sider	29,75
Koblenz: Schachtraining - Der Weg zum Erfolg, 137 sider	30,50
Coles: Dynamisches Schach, 152 sider, indb.	29,25
Dyckhoff: Fernschach-Kurzschlüsse	3,50
Flohr: Der Herausforderer Boris Spassky, Vorkämpfe gegen Keres,	
Geller, Tal, 29 partier, 75 sider	21,75
Flohr: VM. 1963, Petrosjan-Botwinnik, 72 sider, 22 partier	14,50
Flohr: VM. 1960, Botwinnik-Tal, 68 sider, 21 partier	14,25
Flohr: VM. 1961, Botwinnik-Tal, 78 sider, 21 partier	14,25
Brinckmann, Rellstab, Sämisch: Länderkampf Sowjetunion-Bundesrepublik Deutschland 1960, 64 partier, 104 sider	
Grob: International Schachturnier, Zürich 1961,	24,30
1. Keres, 2. Petrosjan, 3. Gligoric, 4.-5. Lombardy, Schmid, 6.-7. Matulovic, Larsen, 66 partier, 56 billeder, 71 sider	
Hajtun: Schachzauberer Tal, 64 partier, 190 sider	25,00
Heidenfeld: Grosse Remispartien, 35 partier, 80 sider	31,75
Kühnle: Clare Benedict Challenge Cup 1962, 60 partier	24,50
Kühnle: Clare Benedict Challenge Cup 1963,	7,85
60 partier + 50 partier fra tidligere turneringer	10,00
Kühnle: Clare Benedict Challenge Cup 1964, 60 partier	10,00
Kühnle: Clare Benedict Challenge Cup 1966, 60 partier	10,00
Kühnle: Clare Benedict Challenge Cup 1967, 60 partier	10,00
Kühnle: Santa Monica 1966 + Monte Carlo 1967, ialt 131 partier	12,10
Kühnle: USA Championship 1962/63, 1. Fischer, 66 partier	9,00
Kühnle: USA Championship 1965/66 + 1966/67, 1. Fischer, ialt 132 partier	12,25
Kühnle: Zagreb 1965, 1.-2. Ivkov, Uhlmann, 3. Petrosjan, 20 deltagere, 190 partier + Matchen Tal-Portisch, Larsen-Ivkov og Tal-Larsen,	
26 partier	12,25
Kühnle: Monaco 1968, 1. Larsen, 2. Botwinnik, 14 deltagere, 91 partier	12,10
Kühnle: Internationales Jungmeisterturnier, Zürich 1964, 66 partier	10,00
Kühnle: Interzonal Turnier, Sousse 1967,	
1. Larsen, 2.-4. Korchnoj, Geller, Gligoric, 22 deltagere, 241 partier	
Kühnle: Moskva 1967, 1. Stein, 2.-5. Bobozow, Gipslis, Smyslow, Tal, 6.-8. Bronstein, Portisch, Spasskij, 18 deltagere, 153 partier + Leningrad 1967,	12,10
1. Korchnoj, 17 deltagere, 56 partier, russisk notation	
Sarajevo 1961, 1.-2. Gligoric, Pachman, 12 deltagere, 66 partier	5,75
Sarajevo 1962, 1.-2. Gligoric, Portisch, 12 deltagere, 66 partier	5,75
Sarajevo 1963, 1. Portisch, 2.-5. Gligoric, Ivkov, Simagin, Uhlmann,	
12 deltagere, 66 partier	6,75
Sarajevo 1964, 1.-2. Polugajevski, Uhlmann, 16 deltagere, 120 partier	6,75
Sarajevo 1965, 1. Suetin, 2.-3. Polugajevski, Matulovic, 4. Uhlmann,	
16 deltagere, 120 partier	9,75
Sarajevo 1966, 1.-2. Tal, Ciric, 3.-4. Ivkov, Pachman,	
16 deltagere, 120 partier	10,50
Sarajevo 1967, 1.-2. Stein, Ivkov, 16 deltagere, 120 partier	10,50
Sarajevo 1968, 1.-2. Ciric, Lejn, 16 deltagere, 120 partier	11,50
Buenos Aires 1964, 1.-2. Keres, Petrosjan, 3. Byrne, 4. Najdorf,	
18 deltagere, 153 partier	9,75
Beograd 1964, 1. Spasskij, 2.-3. Korchnoj, Ivkov, 4. Gligoric, 5.-6. Matanovic, Larsen, 16 deltagere, 153 partier	
	11,50

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, Odense - Telf. (09) 12 52 50

Dansk postgiro 96 38 - Svensk postgiro 54 70 03 - Norsk postgiro 9 93 24